

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ὀρίστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΩΣ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνηνος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ἩΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Ὀκτωβρίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 44

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Ζάκ μὲ περιπαιξε λιγάκι γιὰ τὴν
ξίππασίᾳ μου, ἀλλὰ μὲ τὴν καλοσύνη
ποῦ εἶχε πάντα, μοῦ ὑποσχέθηκε, ὅτι
στὸ ἐξῆς θ' ἀνέβαζε μόνος του τὸ νερὸ
κι' ἔτσι ὁ μέλλων ἀκαδημαϊκὸς δὲν θὰ
περνοῦσε πιά αὐτὸν τὸν ἐξευτελισμό.
Τί ἅγιο παιδί αὐτὸς ὁ Ζάκ!

Ἄφ' οὗ τελείωνε τὸ νοικοκυριό, ἔφευ-
γε γιὰ τὸ μαρκήσιο καὶ γύριζε τὸ βρά-
δυ πιά. Καὶ γὼ ἔμενα μόνος μὲ τὴ
Μοῦσα μου, — δηλαδὴ ἔγραφα στίχους
στὸ τραπεζάκι μου, μπροστὰ στὸ παρά-
θυρο. Εἶχα συντροφιά τὰ σπουργίτια,
ποῦ περπατοῦσαν στὰ κεραμίδια, καὶ
τὶς καμπάνες τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ. Αὐ-
τοὶ ἦσαν οἱ μόνοι μου φίλοι. γιὰτί ἄλ-
λον κανένα δὲν γνῶριζα.

Στὸ γαλακτοπωλεῖο ἔτρωγα σ' ἓνα
ἀπόμερο τραπεζάκι, σὲ μιὰ γωνιά. Ἐ-
τρωγα μὲ ντροπὴ καὶ μὲ βία, γιὰ νὰ
τελειώσω γρήγορα. Ἡ δειλία μου ἦταν
μεγάλῃ καὶ τὰ καουτσούκ μ' ἔκαναν νὰ
ντρέπουνται ἀκόμη περισσότερο. Προτι-
μοῦσα λοιπὸν νὰ μὴ βγαίνω ποτὲ περί-
πατο καὶ νὰ κάθουμαι μέσα νὰ ἐργά-
ζουμαι.

Τὸ βράδυ ἐρχόταν ὁ Ζάκ.

— Πῶς πάει ἡ δουλειά; Ἐργάζεσαι
μὲ ὀρεξιν; Προχωρεῖ τὸ ποίημά σου;
Κι' ὅταν μ' ἔδλεπε νὰ ἐργάζουμαι,
πρόσθετε.

— Ἀφ' οὗ ἐργάζεσαι, θὰ πεταχτῶ μιὰ
στιγμὴ ἐκεῖ-πέρα,

«Ἐκεῖ πέρα» σήμαινε στοῦ Πιερότ.
Καὶ πῆγαινε πολὺ συχνὰ «ἐκεῖ-πέρα» ὁ
Ζάκ. Προτοῦ φύγει μάλιστα, ἔδενε πάν-
τα προσεχτικὰ τὴ γραβάτα του καὶ χτέ-
νιζε τὰ μαλλιά του. Ἐγὼ ὅμως δὲν τοῦ-
λεγα τίποτα καὶ ξανάπιανα τοὺς στί-
χους μου.

Εἶχα τὴν ὥρα αὐτὴ ἀπόλυτη ἡσυ-
χία καὶ μοναξιά. Ἀλλὰ κατὰ τὶς ἐννιά
ἄκουγα κέποιον κι' ἀνέβαινε τὴ σκάλα.

Ἦταν ἡ γειτόνισσά μας, ὁ Ἄσπρος
Κοῦκος. Τὸνομα αὐτὸ μ' ἔβαζε σὲ με-
γάλη περιέργεια καὶ, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ, ἡ
γειτόνισσα εἶχε καὶ παράξενες συνήθειες.
Εὐθὺς μόλις γύριζε στὸ δωμάτιό της (τὸ
διπλανό μας) ἄρχιζε νὰ μουρμουρίζει
ἓνα σκοπὸ μονότονο καὶ μελαγχολικό,
ἀπὸ τρεῖς-τέσσερις νότες ὅλες-ὅλες, ὅ-

μας: ... Ἐδὼ νὰ τὴν ἴδεις... Γρήγορα!

Ἐγὼ πητάχτηκα ἀμέσως ἔξω καὶ τί
νὰ ἴδω! φαντασθῆτε μιὰ φριχτὴ σοφίτα,
μ' ἓνα στῶμα κατάχαμα. Πλάι του μιὰ
μποτίλλια (φαντάζομαι πῶς εἶχε μέσα
σπίρτο,) κι' ἀπὸ πάνω, κρεμασμένο στὸν
τοῖχο. ἓνα πελώριο πέταλο. Ἀπάνω στὸ
στῶμα φαντασθῆτε μιὰ φριχτὴ ἀραπί-
να, μὲ ἄφθονα κατάμαυρα κατσαρὰ μαλ-
λιὰ καὶ μὲ ρούχα φτωχικὰ κι' ἀπρίσε-
χτα φορεμένα... Αὐτὴ ἦταν ἡ γειτό-
νισσά μας, ὁ Ἄσπρος Κοῦκος, ποῦ εἶ-
χε κινήσει τόσο τὴν περιέργειά μου...

«— Κριτήριό! εἶπε ὁ φιλόσοφος· ποῖο εἶναι τὸ κριτήριό σου;»

που ξεχώριζα αὐτὲς τὶς παράξενες συλ-
λαβές: Τολοκοτοτινιάν... τολοκοτοτι-
νιάν...

Ποῦ νὰ ἐργασθῶ πιά ἐγὼ, ὅταν ἄ-
κουγα τὸ ἀλλόκοτο αὐτὸ τραγούδι! Καὶ
ὀλοένα μεγάλωνε ἡ περιέργειά μου νὰ
γνῶρισω τὴν ἄγνωστη αὐτὴ γειτόνισ-
σά μας.

Ἐνα πρωτὶ, ἡ μαμμά μου - ὁ Ζάκ,
καθὼς γύριζε ἀπὸ τὴ βρύση, μπῆκε μὲ
φόρα καὶ μοῦ εἶπε:

— Θέλεις νὰ ἴδεις τὴ γειτόνισσά

— Πῶς σοῦ φαίνεται; ἔκαμε ὁ Ζάκ
γελῶντας.

Γέλασα κι' ἐγὼ, κι' ἡ ἀραπίνα φαίνε-
ται πῶς τὸ κατάλαβε, γιὰτί ἀνασηκώθη-
κε λιγάκι καὶ φώναξε:

— Ἄσπρο γελάει μαῦρο... Κακὸ
αὐτό!...

Ἐμεῖς γελάσαμε πάλι χωρὶς νὰ τὸ
θέλουμε, καὶ μπήκαμε μέσα στὸ δωμάτιό
μας. Ἐκεῖ ὁ Ζάκ μὲ πληροφορήσε, ὅτι ὁ
«Ἄσπρος Κοῦκος» ἦταν, καθὼς λέγανε,
μάγισσα καὶ εἶχε μαζί της διάφορα μα-

γικά. Λέγανε ακόμη, ότι κάθε βράδυ, μόλις έφευγε ή κυρά της, μιὰ μεγάλη κυρία, αὐτὴ μεθοῦσε μὲ ρακὴ κι' ἀπάνω στὸ μεθῦσι της ἔριχνε τὰ μάγια της. Κι' αὐτὸ τὸ «τολκοτοτινιάν» φαίνεται πὼς ἦταν κάποια ἐπίκληση στὶς μαγικὲς δυνάμεις νὰ τὴ βοηθήσουν.

Ἔτσι ἐκανοποιήθηκε κι' ἡ περιέργειά μου νὰ γνωρίσω τὴ γειτόνισσα μὲ τὸ παράξενο ὄνομα Ἀσπρὸς Κοῦκος.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ζάκ βρῆκε μιὰ θέση λογιστῆ σ' ἓνα κατάστημα, ὅπου θὰ πῆγαινε κάθε βράδυ, μόλις τελείωνε μὲ τὸ μαρκήσιο. Μοῦ ἔφερε τὴν εἰδηση μὲ χαρὰ καὶ λύπη μαζί.

— Καὶ τώρα, πὼς θὰ πηγαίνεις «κεῖ-πέρα»; τὸν ρώτησα.

— Θὰ πηγαίνω τὴν Κυριακή, μοῦ ἀπάντησε μὲ κάποια συγκίνηση στὴ φωνή του.

Ἀπὸ τότε πῆγαινε μόνο τὴν Κυριακὴ «ἐκεῖ πέρα», ἀλλὰ ἦταν φανερό, ὅτι αὐτὸ τοῦ στοίχιζε τρομερά. Κι' ἐγὼ ἀποροῦσα, τί νὰ ἦταν αὐτὸ τὸ γοητευτικὸ «ἐκεῖ πέρα» ποὺ τόσο τὸν τραβοῦσε. Δὲ μοῦ πρότεινε ὅμως ποτὲ νὰ μὲ πάρει καὶ μένα, κι' ἐγὼ ἀπὸ περηφάνεια δὲν τοῦ τὸ ζητοῦσα ποτέ.

Ὡστόσο, μιὰ Κυριακὴ, καθὼς ἐτοιμαζόταν νὰ φύγει γιὰ τοῦ Πιερότ, ὁ Ζάκ μοῦ εἶπε μὲ κάποια ἀμηχανία:

— Θέλεις νάρθεις καὶ σύ, Δανιήλ; Θὰ εὐχαριστηθοῦνε πολὺ.

— Ἀστετεύεσαι, φίλε μου;

— Ναί, τὸ ξέρω πὼς δὲν εἶναι γιὰ ποιητὲς τὸ σαλόνι τοῦ Πιερότ. Ἐκεῖ μέσα μαζεῦνται ὅλο μπακάληδες...

— Ὅχι γι' αὐτὸ, Ζάκ. Ἀλλὰ εἶναι, βλέπεις, τὸ κουστούμι μου...

— Ἀλήθεια! ἔκαμε ὁ Ζάκ... Ἐγὼ σὲ συνήθισα μ' αὐτὸ καὶ δὲν τὸ πρόσεχα πιά.

Κι' ἔφυγε εὐχαριστημένος, γιὰ τὴν βρῆκε μιὰ πραγματικὴ αἰτία νὰ μὴ μὲ πάρει μαζί του.

Ἀλλὰ στὰ τελευταῖα σκαλιὰ, σταμάτησε καὶ μὲ φώναξε:

— Λοιπόν, ὄχι, ἔλα μαζί μου... Θὰ σοῦ ἀγοράσω ἐγὼ ὅ,τι χρειάζεται καὶ θὰ πάμε μαζί.

Ἐγὼ τὸν κοίταξα κατάπληκτος.

— Ἐλα τώρα καὶ μὴν ἀπορεῖς! εἶπε. Εἶναι τέλος τοῦ μηνός, ἔχω χρήματα.

Ἦταν τόση ἡ χαρὰ μου ποὺ θάποχτοῦσα παπούτσια καὶ ρούχα, ὥστε δὲν πρόσεξα τὸν παράξενο τόνο, ποὺ εἶχε ἡ φωνὴ τοῦ Ζάκ καθὼς μοῦ μιλοῦσε. Ἀργότερα τὰ κατάλαβα ὅλα.

Περάσαμε ἀπὸ ἓνα κατάστημα, ὅπου ντύθηκαν ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια, καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Πιερότ.

†

Ἡ ἱστορία τοῦ Πιερότ

Ἀν βρισκόταν κανένας νὰ προφητέψει στὸν Πιερότ, ὅταν ἦταν ἀκόμη εἴκοσι χρόνων, ὅτι μιὰ μέρα θὰ διαδεχόταν τὸν

κ. Λαλουέτ στὸ ἐμπόριο εἰδῶν πορσελάνης, κι' ὅτι θὰ εἶχε ἓνα τεράστιο κατάστημα σὲ κεντρικὴ θέση καὶ διακόσιες χιλιάδες μετρητὰ στὸ συμβολαιογράφο του, — σίγουρα ὁ Πιερότ δὲ θὰ πίστευε τ' αὐτὴν του.

Γιατὶ στὴν ἡλικία τῶν εἴκοσι χρόνων, ὁ Πιερότ δὲν τῷχε κουνήσει ἀπὸ τὸ χωριὸ τοῦ καὶ κέρδιζε ἑκατὸ σκούδα ὄλο τὸ χρόνο, ἀνατρέφοντας κουκούλια. Ἦταν ὅμως λεβέντης καὶ γλεντζές, ἀλλὰ πάντα τίμιος νέος. Εἶχε καὶ μιὰ ἀρραβωνιαστικιά, τὴν Ροδέρτη, ἓνα κορίτσι ὠραῖο καὶ γραμματισμένο (θέλω νὰ πῶ πὼς ἤξερε νὰ διαβάσει καὶ νὰ γράφει, πράγμα σπάνιο τότε γιὰ τὰ κορίτσια στὸ χωριὸ της), καὶ λογάριάζε νὰ τὴ στεφανωθεί ὅταν θὰ ἔκανε τὴν κλήρωσή του γιὰ τὸ στρατό.

Ἀλλὰ στὴν κλήρωση ὁ καϊμένος ὁ Πιερότ στάθηκε ἄτυχος καὶ τράβηξε τὸ νούμερο 4. Οἱ ζυγοὶ ἀριθμοὶ ἔπρεπε νὰ ὑπηρετήσουν, οἱ μονοὶ ὄχι. Ὡστε ὁ Πιερότ ἔπρεπε νὰ κάμει τὴ θητεία του καὶ ν' ἀναβάλει τοὺς γάμους του μὲ τὴν Ροδέρτη. Τί ἀπελπισία!...

Εὐτυχῶς ἡ κυρία Ἐσσέτ, ποὺ εἶχε ἄλλοτε παραμάννα τὴ μητέρα τοῦ Πιερότ, τοῦ δάνεισε δυὸ χιλιάδες φράγκα γιὰ νὰ ἐξαγοράσει τὴ θητεία του (Ἦταν πλούσιοι, βλέπετε, τότε οἱ Ἐσσέτ!) κι' εἶτσι ὁ καλὸς Πιερότ δὲν ἔφυγε γιὰ τὸ στρατὸ καὶ στεφανώθηκε τὴν Ροδέρτη του.

Ἀλλ' οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἤθελαν καλὰ καὶ σώνει νὰ γυρίσουν πίσω τὰ λεπτὰ τῆς κυρίας Ἐσσέτ, καὶ γιὰ νὰ τὸ καταφέρουν, ἀποφάσισαν νὰ φύσουν τὸ χωριὸ καὶ νὰ πάνε στὸ Παρίσι νὰ κάμουν τὴν τύχη τους.

Ἐνα χρόνο τοὺς χίσαμε. Ὑστερα, ἓνα ὥραϊο πρωῒ, ἡ κυρία Ἐσσέτ ἔλαβε ἓνα συγκινητικὸ γράμμα μὲ 300 φράγκα, τὶς πρώτες οἰκονομίες τοῦ «Πιερότ καὶ τῆς γυναίκας του». Τὸν ἄλλο χρόνο, ἄλλο γράμμα μὲ 500 φράγκα. Τὸν τρίτο χρόνο τίποτα—φαίνεται πὼς οἱ δουλειὲς δὲν πῆγαιναν πολὺ καλά. Τὸν τέταρτο χρόνο, τρίτο γράμμα τοῦ «Πιερότ καὶ τῆς γυναίκας του» μὲ 1200 φράγκα κι' εὐλογίες γιὰ τὴν οἰκονομία Ἐσσέτ. Δυστυχῶς, τὸ γράμμα αὐτὸ ἤρθε στὴν ἐποχὴ τῆς καταστροφῆς, ὅταν ἐτοιμαζόμαστε καὶ μεῖς νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν πατρίδα, κι' ἡ κυρία Ἐσσέτ, μέσα στὴν θλίψη της, ἔεχε νὰ γράφῃ στὸν «Πιερότ καὶ τὴν γυναίκα του». Ἀπὸ τότε δὲν εἶχαμε εἰδήσεις τους, ὡς τὴν ἡμέρα, ὅπου ὁ Ζάκ ἤρθε στὸ Παρίσι καὶ βρῆκε τὸν Πιερότ—ἀλίμονο ὅμως, χωρὶς γυναίκα πιά!—ἐγκαταστημένον στὸ κατάστημα Λαλουέτ.

Πολὺ συγκινητικὴ ἡ ἱστορία τους! Μόλις ἔφτασαν στὸ Παρίσι, ἡ γυναίκα τοῦ Πιερότ ἄρχισε ἀμέσως νὰ ξενοδουλεύει σὲ σπίτι. Τὸ πρῶτο σπίτι ἦταν ἀκρι-

δῶς τὸ σπίτι τοῦ Λαλουέτ. Ὁ Λαλουέτ ἦταν πλούσιος ἔμπορος, γνωστὸς γιὰ τὴν φιλαργυρία του. Δὲν εἶχε ὑπηρετρία, ἀλλὰ ἔπαιρνε γυναῖκες μὲ τὴν ἡμέρα νὰ τοῦ δουλεύουν κάθε τόσο, μὲ δῶδεκα φράγκα. Ἡ κακομοίρα ἡ Ροδέρτη δούλευε γιὰ παραπάνω. Καθάριζε τὸ μαγαζί, τὸ παραμάγαζο, τὸ σπίτι, καὶ γέμιζε κάθε πρωῒ καὶ τὸ ντεπόζιτο.

Ἦταν ὅμως νέα καὶ γερὴ καὶ τὰ βγαζε πέρα ὅλα, κι' ἦταν πάντα γελαστὴ καὶ χαρούμενη. Στὰ τελευταῖα τ' ἀφεντικὰ τὴ συμπαθήσαν, τὴ ρώτησαν γιὰ τὸν ἄντρα της, καὶ ξαφνικὰ ἓνα πρωῒ—ποῖς θὰ τὸ πίστευε ἀπὸ τὸν φιλάργυρο αὐτόν!—ὁ Λαλουέτ τῆς δάνεισε λίγα χρήματα γιὰ νὰ κάμει ὁ Πιερότ κανένα ἐμπόριο, ὅποιο τοῦ ἄρεσε.

Νὰ λοιπὸν τί ἐμπόριο προτίμησε ὁ Πιερότ:

Ἀγόρασε ἓνα γέρικο ἄλογο, ἓνα καροτάκι καὶ γύριζε ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ τὸ Παρίσι, φωνάζοντας μὲ ὅλα του τὰ δυνατὰ:

— Πετάζετε ὅ,τι δὲ σᾶς χρειάζεται! Πετάζετε ὅ,τι ἔχετε γιὰ πέταμα!

Ὁ φίλος μας δὲν πουλοῦσε, ἀλλ' ἀγόραζε. Ἀγόραζε τὰ πάντα: σπασμένα πιατικά, παλιόσιδερα, παλιόχαρτα, παλιομποτιλλίες, κι' ὅ,τι ἄλλο ἦταν τόσο παλιὸ κι' ἀχρηστο, ὥστε δὲν τ' ἀγόραζαν οὔτε οἱ παλαιοπώλες. Ὁ Πιερότ δὲν περιφρονοῦσε τίποτα: τ' ἀγόραζε ὅλα, ἢ μᾶλλον τὰ περνε ὅλα, γιὰ τὶς περισσότερες φορές, ὁ κόσμος τοῦ τᾶδι-νε χωρὶς πληρωμὴ, εὐχαριστημένος γιὰ τὴν ξεφορτωγὸν ἓνα ἀχρηστο πρᾶγμα ποὺ ἐπιανε τόπο.

Τὸν εἶχαν μάθει πιά στὶς γειτονίες, ὅπως ἔχουν μάθει ὅλους τοὺς παλιατζήδες ποὺ φωνάζουν:

— Παλιὰ σίδερα!... παλιὰ κρεβδάκια ἀγοράζω!

Εἶχε κι' ὁ Πιερότ τὸ δικό του τραγουδιστὸν τρόπο νὰ φωνάζει:

— Ὅ,τι ἔχετε γιὰ πέταμα, ἀγοράζω!

Μὲ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ δὲν ἔγινε πλούσιος βέβαια ὁ Πιερότ, ἀλλὰ ἔβγαζε ἄνετα τὸ ψωμί του, καὶ τὰ δυὸ πρῶτα χρόνια ἔστειλε στὴν κυρία Ἐσσέτ τὶς οἰκονομίες του.

Τὸν τρίτο χρόνο δὲν εἶχε δουλειές. Ἦταν τότε ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1830 καὶ τοῦ κάκου ὁ Πιερότ φώναζε ὅλη τὴν ἡμέρα «Ὅ,τι ἔχετε γιὰ πέταμα, ἀγοράζω!» Κανεὶς δὲν τὸν πρόσεχε καὶ κάθε βράδυ γύριζε μὲ τ' ἀμάξι του ἀδειανό.

Τότε ἀκριβῶς ὁ Λαλουέτ, γέρος πιά καὶ κουρασμένος, ἐπρότεινε στὸν Πιερότ νὰ τὸν πάρει στὸ μαγαζί γιὰ ὑπηρετῆ. Ὁ Πιερότ δέχθηκε πρόθυμα, ἀλλὰ δὲν ἔμεινε πολὺν καιρὸ στὸν ταπεινὸ αὐτὸ βαθμό. Κάθε βράδυ, ἡ γυναίκα του τοῦ μάθαινε νὰ διαβάσει καὶ νὰ γράφει. Ὑστερα πῆγε σ' ἓνα νυχτερινὸ σχολεῖο

καὶ σὲ λίγον καιρὸ μπορούσε νὰ κρατᾷ καὶ τὰ βιβλία τοῦ μαγαζιοῦ καὶ νὰ ξεξουράζει τὸν κ. Λαλουέτ, ποὺ εἶχε σχεδὸν τυφλωθεῖ.

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἤρθε στὸν κόσμο κι' ἡ δεσποινὴς Πιερότ κι' ἔφερε στὸν πατέρα της μεγάλῃ τύχη. Σὲ λίγο ὁ Πιερότ ἔγινε συνεταιρὸς τοῦ Λαλουέτ, ποὺ ὀλίγερα τυφλὸς τώρα πιά, ἀποφάσισε νὰ ποσυρθῇ ἀπὸ τὸ ἐμπόριό καὶ νὰ παραχωρήσει τὸ μαγαζί στὸν Πιερότ, μὲ τὸν ὅρο νὰ τοῦ τὸ ξεπληρώσει μὲ δόσεις καὶ μὲ ποσοτὰ ἀπὸ τὰ κέρδη.

Ἀλλὰ ὁ Πιερότ ἔδωσε τόση νέα ζωὴ στὸ ἐμπόριο, ὥστε μέσα σὲ τρία χρόνια ξεπλήρωσε τὸ χρέος του κι' ἔμεινε πιά μόνος ἰδιοκτῆτης ἑνὸς τόσο μεγάλου μαγαζιοῦ... Ἀκριβῶς ὅμως τότε ἡ Ροδέρτη ἀρρώστησε καί, σὲ λίγες μέρες μέσα, πέθανε. Ὁ Ζάκ εἰχε καλεῖς ἐπεὶ περιμένε τὴ στιγμή ποὺ ὁ ἄντρας της δὲ θὰ εἶχε πιά ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθειά της, γιὰ νὰ πεθάνει.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Πιερότ, καθὼς μοῦ τὴ διηγήθηκε ὁ Ζάκ ἐνῶ πηγαίναμε νὰ τοῦ κάνουμε τὴν ἐπίσκεψη. Ἔτσι ἤξερα κατὰ βάθος τὸν Πιερότ, πρὶν τὸν γνωρίσω ἤξερα ὅτι εἶχε δυὸ εἰδῶλα στὸν κόσμο ποὺ λάτρευε: τὴν κόρη του καὶ τὸν κύριο Λαλουέτ. Ἦξε-ρα ἀκόμα ὅτι ἦταν βάρσανο νὰ τὸν ἀκούει κανεὶς νὰ μιλά, νὰ ψάχνει νὰ βρεῖ τὶς φράσεις του καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνει κά-θε τόσο τὴ φράση «θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ...» Ὅσο γιὰ τὴν δεσποινίδα Πιερότ, ἔμαθα μόνο πὼς ἦταν δεκάξη χρόνων καὶ πὼς τὴν ἔλεγαν Καμίλλη. Ὁ Ζάκ δὲ μοῦ εἶπε τίποτ' ἄλλο.

Ἦταν ἐννιά ἡ ὥρα, ὅταν φτάσαμε στὸ κατάστημα πρώην Λαλουέτ. Ἐτοιμαζόνταν νὰ κλείσουν κι' ὀλίγηρο συνεργεῖτο ἀπὸ λουκέτα κι' ἀμπάρρες ἦταν ἀρδιασμένο στὸ πεζοδρόμιο... Τὸ μαγαζί ἦταν σκοτεινὸ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ λογιστήριο, ὅπου μιὰ πορσελάνινη λάμπα φωτίζε στῆλες ἀπὸ νομίσματα καὶ μιὰ γελαστὴ φάτσα. Μέσα στὸ παραμάγαζο, κάποιος ἔπαιζε φλάουτο.

— Καλησπέρα, Πιερότ! φώναξε ὁ Ζάκ τρέχοντας πρὸς τὸ λογιστήριο καὶ τραβώντας μαζί του καὶ μένα. Καλησπέρα, Πιερότ!

Ὁ Πιερότ σήκωσε τὸ κεφάλι του καί, καθὼς μὲ εἶδε, ἄφισε μιὰ φωνή, ἔπλεξε τὰ χέρια του κι' ἔμεινε ἀμίλητος καὶ σὰν ἀποσβολωμένος, κοιτάζοντάς με.

— Λοιπόν; ἔκαμε ὁ Ζάκ. Τὸν βλέπετε;

— ὦ, Θεέ μου, Θεέ μου! ψιθύρισε ὁ καλὸς Πιερότ. Μοῦ φαίνεται πὼς... θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, μοῦ φαίνεται πὼς τὴ βλέπω.

— Τὰ μάτια προπάντων, Πιερότ, εἶπε ὁ Ζάκ, κοίταξε τὰ μάτια.

— Καὶ τὸ πηγούνι, κύριε Ζάκ, τὸ πηγούνι μὲ τὸ λακκάκι.

Καὶ σήκωσε τὸ ἀμπαζοῦρ ἀπὸ τὴ λάμπα, γιὰ νὰ μὲ κοιτάξει πὶο καλά.

Ἐγὼ δὲν καταλάβαινα τίποτα. Μὲ κοίταζαν κι' οἱ δυὸ κι' ἔκαναν νοήματα. Ὑστερα σηκώθηκε ὁ Πιερότ, βγῆκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του καὶ μὲ πλησίασε.

— Μὲ τὴν ἀδείά σας, κύριε Δανιήλ, θέλω νὰ σᾶς φιλήσω... Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, μοιάζεται πολὺ μὲ τὴν Κυρία.

Ἡ τελευταία αὐτὴ λέξή μου τὰ ἐξήγησε ὅλα. Στὴν ἡλικία ἐκείνη ἔμοιαζα πάρα πολὺ μὲ τὴ μαμμά μου καὶ ἐπειδὴ ὁ Πιερότ εἶχε νὰ τὴν ἰδεῖ εἴκοσι ὀλάκερα χρόνια, ἡ ὁμοιότητα αὐτὴ τοῦ ἦταν περισσότερο χτυπητὴ. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος δὲν πρόφταινε νὰ μὲ φιλεῖ, νὰ μ' ἀγκαλιάζει, νὰ μοῦ σφίγγει τὰ χέρια, μὲ τὰ

μάτια γεμάτα δάκρυα. Ὑστερα ἄρχισε νὰ μᾶς λέει τὴν ἱστορία του μ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες καὶ μὲ τόση πολυλογία, ὥστε ποῖς ξέρει πόσον καιρὸ ἀκόμη θὰ πολυλογούσε, ἂν ὁ Ζάκ δὲν τὸν ἔκοβε μιὰ στιγμὴ μὲ ἀνυπομονή:

— Καὶ τὸ ταμεῖο σου, Πιερότ;

Ὁ Πιερότ σταμάτησε, λιγάκι ἄσασμένος ποὺ εἶχε φλυαρήσει τόσο πολὺ.

— Ἀλήθεια, νὰ μὲ συμπαθᾶτε ποὺ σᾶς ζάλισα μὲ τὴν πολυλογία μου...

Κι' ἡ μικρή, θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, θὰ μὲ μαλωσει γιὰ τὴν ἀργήσαμε ν' ἀνεδοῦμε.

— Ἀπάνω εἶναι ἡ Καμίλλη; ρώτησε ὁ Ζάκ.

— Μάλιστα, κύριε Ζάκ, ἀπάνω εἶναι. (Ἀκολουθεῖ)

Σ Π Ι Ρ Τ Ο Μ Ο Ν Α Χ Ο

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Μιὰ μέρα, ἡ κυρὰ Γιάνναινα φωνάζει τὸ γιό της καὶ τοῦ λέει:

— Ἀκου δῶ, Ψιμάκη μου! μπορεῖς νὰ πεταχτῆς μιὰ στιγμὴ στὸ μᾶστορα, ποὺ πῆρε προχθὲς τὶς ρόδες τοῦ κάροῦ μας νὰ μᾶς τὶς διορθώσῃ, καὶ νὰ ἰδῆς ἂν εἶν' ἐτοιμες, γιὰ τὴν μᾶς χρειάζονται;

— Πάω! ἀπαντᾷ ὀλοπόρθυμος κατὰ τὴ συνήθειά του ὁ Ἀκεψιμάς. Τὸ ἐργαστήρι τοῦ δὲν εἶν' ἐκεῖ-κοντὰ στὸ φούργο;

— Ναί, παιδί μου, ἐκεῖ-κοντὰ στὸ φούργο εἶναι.

— Καὶ ἂν τὶς ἔχη ἐτοιμες, μητέρα, νὰ τὶς πάρω;

— Πάρ' τις, παιδί μου. Καὶ νὰ σοῦ πῇ πόσο κάνει ἡ ἐργασία του, νὰ σοῦ δώσω ὕστερα νὰ τοῦ πᾶς καὶ τὰ λεφτά.

— Καλὰ. Μ' ἂν δὲν εἶν' ἐτοιμες οἱ ρόδες; Νὰ τοῦ πῶ νὰ τὶς ἐτοιμάσῃ τὸ γοηγορότερο;

— Ναί, παιδί μου, νὰ τοῦ πῆς.

— Καλὰ, μητέρα, τρέχω.

Κι' ὁ Ἀκεψιμάς ἔφυγε τρεχάτος.

«Τὸ καϊμένο μου τὸ παιδί, —συλλογίστηκε τότε ἡ κυρὰ Γιάνναινα— πὼς τὰ ξέρει, πὼς τὰ καταλαβαίνει ὅλα! Μισὸ λόγο τοῦ λὲς κι' ἀμέσως μπαίνει στὸ νόημα. Καὶ νὰ σοῦ λένε ἐδῶ οἱ κουτοχωριάτες, πὼς ἀπὸ τὴν κουταμάρα του δὲν μπόρεσε νὰ δουλέψῃ στὴ χώρα!... Τέτοιο ἔξυπνο καὶ προθύμο παιδί!... Ἦθελε νᾶναι κοντὰ στὴ μαννούλα του. Γι' αὐτὸ μόνο δὲν ἔκανε στὴ χώρα, γι' αὐτὸ!... Μπα, ποὺ νὰ φᾶνε τὴ γλώσσα τους ὅσοι λένε κακὸ γιὰ τὸν Ψιμάκη μου!...»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΛΑΛΑ ΤΑ ΧΕΙΛΗ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἀνάστατη σήμερα ἡ μικρὴ Κοραλί-
τσα : Γιά πρώτη φορά στὴ ζωὴ της,
θὰ πᾶν νὰ ἰδῇ τὸ μεγάλο της θεῖο, τὸ
Δεσπότη. Προχτὲς μόλις, ἀπὸ τὴν ἐπαρ-
χία του, ὅπου ἔλειπε ἀπὸ πρὶν γεννηθῇ
αὐτὴ, ἔφτασε στὴν Πόλη. Κι' ἡ μητέ-
ρα της, ἡ ἀδερφή του, θὰ τὴν πάρη,
ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι ποὺ κάθονται, καὶ
θὰ τὸν πᾶν τὸ Φανάρι, στὸ σπῖτι του,
νὰ τοῦ τὴν παρουσιάσῃ :

— Νὰ κι' ἡ ἀνιψούλα σου ! θὰ τοῦ πῇ.
Κι' ἡ Κοραλίτσα θὰ κάμῃ μπροστά
του μιὰ μετάνοια καὶ θὰ τοῦ φιλήσῃ τὸ
χέρι. Ἐκεῖνος θὰ τὴ φιλήσῃ βέβαια
στὸ μάγουλο· μπορεῖ ὅμως νὰ τὴ σηκώσῃ
καὶ στὴν ἀγκαλιά του, νὰ τὴν καθίσῃ στὰ
γόνατά του, νὰ τὴ χαϊδέψῃ σὰν τὸ
μπαμπά... Γιά φαντάσου ! ὁ Δεσπό-
της ! καὶ τέτοιος Δεσπότης, σὰν τὸ θεῖο
Καλλίνικο !

Τὸν ἤξερε ἡ Κοραλίτσα, τὸν ἔδλεπε
μπροστά της σὰ ζωντανό : ἀπὸ τὴ με-
γάλῃ φωτογραφία ποὺ, σὲ χρυσὴ κορ-
νίζα, ἦταν κρεμασμένη στὴ σάλα...
Τί ὁμορφος ἄνθρωπος ! τί γλυκεῖα κι'
ἐπιβλητικὴ φυσιογνωμία ! τί βασιλικὸ
παράσημα ! Ὁ Πατριάρχης, ἕνας κον-
τός, μικρόσωμος γερούλης, τίποτα δὲν
ἦταν μπροστά του ! Αὐτὸς κι' ἂν ἦταν
Πατριάρχης ἀληθινός : ὁ θεῖος Καλλί-
νικος. Καὶ θὰ γινόταν μιὰ μέρα. Ὅλοι
τὸ λέγανε... κι' ὁ μπαμπάς !

Ἡ Κοραλίτσα ἔβαλε τὰ καλά της, τὰ
βελουδένια· ἔσιαξε καὶ μόνῃ της τίς
μπούκλες ποὺ τῆς εἶχε κάνει ἡ μαμμά·
ἔδεσε καλύτερα τὴν κόκκινη κορδέλα
στὸ κεφάλι της· φρόντισε καὶ γιὰ τίς ἐ-
λάχιστες λεπτομέρειες τῆς φορεσιᾶς της.
Ἐπρεπε νάναί πολὺ ὁμορφὴ σήμερα
ποὺ θὰ πρωτόδλεπε τὸ θεῖο Δεσπότη,
καὶ προπάντων ποὺ θὰ τὴν πρωτόδλεπε
αὐτός...

Καὶ πῆγαν.
Ὁ θεῖος Καλλίνικος θάμενε τώρα στὴν
Πόλη. Εἶχε γίνῃ Χαλκηδόνος, συνοδικός,
ἀπὸ τοὺς Δώδεκα. Κι' εἶχε ἀγοράσει
ἕνα ὠραῖο πέτρινο σπῖτι στὸ Φανάρι,
παλατάκι σωστό... Μὲ τί παλμὸ πέρα-
σε τὸ κατώφλι του ἡ Κοραλίτσα, κρα-
τώντας τὸ χέρι τῆς μαμμᾶς ! μὲ τί ἀ-
νυπομονησία, μὲ τί ἀγωνία, ἀνέβηκε τὴ
μαρμαρένια σκάλα !... Μιὰ καινούργια
ἔγνοια τῆς εἶχε ἔρθῃ ξαφνικά : Τί θά-
λεγε στὸ θεῖο Δεσπότη ; Τί θὰ τῆς ἔλε-
γεκε κεῖνος ; Κι' ἂν τὴ ρωτοῦσε τίπο-
τα, θάβρισκε λόγια, θάβρισκε φωνὴ νὰ
τοῦ ἀπαντήσῃ ;... Γιά φαντάσου νὰ
τάχανε καὶ νὰ στεκόταν σὰ χαζή, σὰ
βουδῇ !

Καὶ νὰ ! σὲ λίγο ἡ Κοραλίτσα βρι-
σκόταν μπροστά του. Μὰ δὲν τάχασε
καθόλου. Δηλαδή ἐκεῖνος δὲν τὴν ἄφισε
νὰ τὰ χάσῃ. Τί καλὸς ! τί γλυκός !

Πῶς χαμογέλασε ἄμα τὴν εἶδε, πῶς ἔ-
σκυψε νὰ τὴ φιλήσῃ, νὰ τὴ σηκώσῃ
καὶ νὰ τὴν καθίσῃ κοντά του στὸν κα-
ναπέ !...

— Ἡ ἀνιψούλα μου ! ! ἔλεγε. Τί με-
γάλῃ ἀνιψούλα ποὺ ἔχω !... Εἶσαι κα-
λά, Κοραλίτσα μου ; Εἶς· εὐχαρίστημέ-
νη ποὺ βλέπεις τὸ θεῖό σου ;

— Ὡ, ἂν ἦταν εὐχαρίστημένη ! Στους
οὐρανούς εἶχε ἀνεβῇ ἡ Κοραλίτσα !...
Εἶπε μιὰ χαρὰ τὰ λόγια ποὺ τῆς εἶχε
ὑπαγορεύῃ ἡ μητέρα της, εἶπε ἀκόμα
καὶ μερικὰ δικὰ της κι' ἔπειτα σὺπα-
σε, κοιτάζοντας τὸ θεῖο της τὸ Δεσπότη
στὰ μάτια καὶ στὸ στίγμα. Ἐκεῖνος τώ-
ρα μιλοῦσε μὲ τὴν ἀδερφή του, γιὰ
πράγματα ποὺ ἡ μικρὴ δὲν τὰ πολυκα-
ταλάβαινε. Μὰ τί τὴν ἐννοιαζε ! Τῆς ἔ-
φθανε ποὺ καθόταν κοντά του, πολὺ
κοντά του, ποὺ ἔδλεπε τὸ γλυκὸ του
πρόσωπο, ποὺ ἄκουγε τὴ φωνή του,
γλυκεῖα κι' αὐτὴ σὰ μουσική...

Ἡ μεγάλη σ'λα μὲ τὴν αὐστηρὴ ἐ-
πίπλωση ἦταν πλημμυρισμένη ἀπὸ φῶς.
Ἡ θάλασσα, ἡ χρυσογάλανη στὸν ἥλιο,
φαίνονταν ἀπὸ τ' ὀλάνοιχτο παράθυρο.
Καὶ μι' ἀνοιξιὰτικὴ αὖρα, μυρωμένη, ἔ-
παιζε μὲ τὰ φύλλα ἐνὸς βιβλίου, ἀνοι-
χτοῦ ἐκεῖ πάνω στὸ τραπέζι, κοντά σ'
ἕνα μικρὸ Ἐσταυρωμένο ἀπὸ ἔθενο κι'
ἀπὸ φίλντισι.

**

Ἄξαφνα, ἀπέξω κι' ἀπὸ ψιλά, ἀκού-
στηκε ἕνα ψάλισμο ; Ἀπὸ τὸν γειτονικὸ
μινανέ, ἕνας νέος μουεζίνης, μὲ τὴ με-
λωδική του φωνή, καλοῦσε τοὺς πιστοὺς
στὴν προσευχή τους :

— Ἀλινφενάααα !
Ὁ θεῖος ὁ Δεσπότης ἔκοψε μιὰ στιγμὴ
τὴν ὁμιλία του σὰ νὰ ξαναφινιάστηκε.
Καὶ κοίταξε τὴν ἀνιψούλα του σὰ νάθε-
λε νὰ ἰδῇ τὴν ἐντύπωσή της.

Ἄθελα τότε, ἡ μικρὴ ἔδειξε μὲ τὸ
χεράκι της τὸ μινανέ καὶ ψιθύρισε :

— Ὁ χόντζας !...
Ὁ θεῖος Δεσπότης γέλασε :

— Ναί, ὁ χόντζας, τῆς εἶπε. ὁ Τουρ-
καλάς !...

Ἡ Κοραλίτσα συνοφρυώθηκε ἀμέ-
σως. Τὰ ἔξυπνα μαῦρα της μάτια ἔλμψαν
ἀπὸ τὸ ἐνστιγματικὸ ἐκεῖνο μῖσος
ποὺ τὸ παιδί αἰσθανόταν γιὰ τὸν ἀλλό-
θρησκο καὶ γιὰ τὸν τύραννο. Ἐνας Τουρ-
καλάς, δίπλα στὸ Πατριαρχεῖο, νῆνε-
θαίνῃ στὸ μινανέ καὶ νὰ ξεφωνίζῃ τὸν
ἀμυνέ του ἀπὸ κεῖ-πάνω, ἐνῷ στὴν ἀν-
τικρὸ σάλα ὁ θεῖος ὁ Δεσπότης πρωτό-
δλεπε τὴν ἀνιψία του καὶ μιλοῦσε μὲ τὴν
ἀδερφή του ! Ἄς πᾶν νὰ γκρεμιστῇ !...

Πράγμα περίεργο ! Σὰ νὰ διάβαινε αὐτὴ
τὴ σκέψη στὸ προσωπάκι τῆς μικρῆς, ὁ
θεῖος ὁ Δεσπότης τὴν τράβηξε πρὸς κοντά
του καί, χαϊδεύοντάς της τὰ μαλλιά, τῆς
εἶπε στ' αὐτή :

— Νὰ σοῦ πῶ : θέλεις νὰ γκρεμιστῇ

τώρα ἀπὸ τὸ μινανέ αὐτὸς ὁ Τουρκαλάς ;
— Ναί ! ἔγνεψε ὀλόψυχα ἡ Κοραλίτσα.
— Μάθε λοιπὸν τὸ μυστικόν : δὲν ἔχεις
παρὰ νὰ πῆς εἴκοσι φορές τὸ « Ἀλαλα
τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν... » Τὸ ξέρεις ;

— Τὸ ξέρω.

— Ὁραῖα ! Ἀρχισε νὰ τὸ λὲς καὶ θὰ
ἰδῇς. Μόλις τὸ τελειώσῃς γιὰ εἰκοστὴ
φορά, ὁ χόντζας θὰ ζαλιστῇ καὶ θὰ πέσῃ.
Γρήγορα ὅμως, πρὶν προφτάσῃ νὰ μπῇ
μέσα καὶ νὰ κατεβῇ. Ἐμπρός ! Ἐμπρός !

Ἡ Κοραλίτσα ἄρχισε νὰ λέγῃ γρήγορα-
γρήγορα τὸ τροπάρι... Ὁ μουεζίνης
ἐξακολουθοῦσε τὸ ψάλισμό του, τριγυρί-
ζοντας τὸ μπαλκονάκι τοῦ μινανέ...
« Ἀλαλα τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν, τῶν μὴ
προσκυνούντων... » Μιὰ φορά, δυὸ φο-
ρές, τρεῖς, πέντε, δέκα... Ἡ Κοραλί-
τσα, λέγοντάς ὀλοῦς, τίς μετροῦσε μὲ
τὰ δαχτυλάκια της... Ὁ θεῖος ὁ Δεσπό-
της εἶχε ξαναρχίσει τὴν ὁμιλία μὲ τὴν
ἀδερφή του... Μὰ κάθε τόσο κοίταζε
τὴν ἀνιψούλα του καὶ τὴν ἐνθάρρυνε :

— Ἐμπρός !... γρήγορα !... Κοντεύεις ;...
Κι' ἄξαφνα :

— Ἀ ! ! !

Ἡ Κοραλίτσα ἄφησε τὴν ἀπαγγελία
της στὴ μέση μ' αὐτὸ τὸ ἐπιφώνημα.

— Τί εἶναι ;

— Ὁ Χόντζας μπῆκε μέσα ἀπ' τὴν
πορτοῦλα !

Ὁ θεῖος ὁ Δεσπότης κράτησ' ἕνα γε-
λάκι καὶ τὴ ρώτησε σοβαρά :

— Μὰ πόσες φορές εἶχες πεῖ τὸ τρο-
πάρι ;

— Δώδεκα...

— Ἐ, ποὺ δώδεκα, ποὺ εἴκοσι ! Δὲν
πρόφτασες, καίμηνι μου... Ἀλλὰ δὲν
πειράζει. Ἄλλῃ φορά. Μόλις ἀκούσῃς
τὸ Χόντζα, θάρχισῃς. Θὰ τὸ λὲς ἀκόμα
πρὶν γρήγορα. Καὶ τὴν εἰκοστὴ φορά θὰ
ἰδῇς ποὺ θὰ γρεμιστῇ.

— Ὡ, γι' αὐτὸ καμμιὰ ἀμφιβολία δὲν
εἶχε ἡ Κοραλίτσα ! Ἀφοῦ τόλγε ὁ
θεῖος ὁ Δεσπότης ;... Καὶ πάλι, τὸ βρά-
δυ, ἄμα ξαναβῇκε ὁ μουεζίνης, χωρὶς
νὰ χάσῃ στιγμὴ, ἡ μικρὴ ἄρχισε τὴν ἀ-
παγγελία... Ἦταν μονάχη, στὴν κά-
μαρα ποὺ τοὺς εἶχε παραχωρήσει ὁ
θεῖος γιὰ νὰ μέινουν κοντά του καμ-
μιὰ ἑβδομάδα. Μὰ ἡ εὐσυνειδησία της
ἦταν ἡ ἴδια σὰ νὰ τὴν ἔδλεπαν καὶ νὰ
τὴν ἄκουσαν. Ἐλεγε τὸ τροπάρι ὀλά-
κερο, χωρὶς νὰ τρώῃ οὔτε μιὰ λέξη,—
ἔτσι ἔπρεπε,—κι' ὅσο πρὶν γρήγορα μπο-
ροῦσε. Ροδάνι ἡ γλωσσίστα της :

«— Ἀλαλα τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν, τῶν
μὴ προσκυνούντων τὴν εἰκόνα σου τὴν
σεπτὴν... »

Τοῦ κάκου !

Δὲν πρόφτασε νὰ τὸ πῇ οὔτε δεκα-
τέσσερις φορές. Κι' ὁ μουεζίνης τελείω-
σε τὸ ψάλισμό του καὶ μπῆκε.

Ἀχ ! γιατί νάναί τόσο μεγάλο τὸ τρο-
πάρι ; καὶ γιατί νὰ πρέπη νὰ τὸ πῇ εἴ-
κοσι φορές ;...

Στὸ τραπέζι, ὁ θεῖος Δεσπότης τὴ ρώ-
τησε :

— Λοιπὸν ;...

— Τίποτα ! τοῦ ἀποκρίθηκε κατα-
λυπημένη. Μοῦ γλύτωσε κι' αὐτὴ τὴ
φορά !...

Πάλι ὁ θεῖος ὁ Δεσπότης κράτησε ἕνα
γελάκι καὶ τῆς εἶπε σοβαρά :

— Δὲν πειράζει... Ἀῤριο... δοκί-
μασε... προσπάθησε !

Ἀλλὰ κι' αῤριο, καὶ μεθαῤριο, κι' ὁ-
λες τίς ἄλλες μέρες, τὰ ἴδια : Ἡ Κο-
ραλίτσα δὲν κατόρθωνε νὰ πῇ τὸ τρο-
πάρι οὔτε δεκαπέντε φορές. Κι' ὁ μουε-
ζίνης πάντα τῆς γλύτωνε.

Εἶχε μιὰ φούρκα ! Νὰ μὴ μπορῇ νὰ
δείξῃ στὸ θεῖο τὸ Δεσπότη πῶς ἦταν κι'
αὐτὴ ἱκανὴ γιὰ κάτι τί, ποὺ μάλιστα
τῆς εἶχε ἀναθέσει ὁ ἴδιος ! Ἐπειτα
εἶχε τόση ἐπιθυμία νὰ γκρεμιστῇ τὸ
Τουρκαλάς ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ μινανέ του !

Κι' ἄμα τὸ κατὰφερνε αὐτὴ, θάλεγε τὸ
« μυστικόν » καὶ σ' ὅλες τίς φίλες της, νὰ
κάνουν τὸ ἴδιο. Αὐτὲς πάλι θὰ τόλγαν
σ' ἄλλες. Κι' ἔτσι, σιγά-σιγά, ὅλοι οἱ
Χόντζηδες, σ' ὅλη τὴν Πόλη, θὰ γκρε-
μιζόνταν ἀπὸ τοὺς μινανέδες καὶ θὰ
σκοτωνόνταν. Τὰ τζαμιά θάμεναν ἔρη-
μα, οἱ Τοῦρκοι θάφευγαν κι' ἡ Πόλη
θὰ λευθερωνόταν. Οἱ Χριστιανοὶ τότε
θάκαναν Πατριαρχεῖο τὴν Ἀγία-Σοφία,
— ἔτσι εἶχε πεῖ κάποτε ὁ μπαμπάς,—
καὶ Πατριάρχης θὰ γινόταν... ὁ θεῖος
Καλλίνικος !

Κρίμα, κρίμα νάναί τόσο μεγάλο τὸ
τροπάρι καὶ νὰ χρειάζεται νὰ τὸ πῆς
εἴκοσι φορές !...

Καθεμέρα ὁ θεῖος Δεσπότης τὴ ρω-
τοῦσε,—μὰ δὲν τῆς ἔκανε κι' ἄλλῃ ὁ-
μιλία,— καὶ καθεμέρα, ὀλοῦς καὶ πρὶν
λυπημένη, πρὶν ἀπελπισμένη, τοῦ ἀπαν-
τοῦσε :

— Τίποτα !...

Κι' ἦρθε ἡ μέρα ποὺ θὰ τὸν ἀποχαι-
ρετοῦσε, γιὰ νὰ γυρίσῃ μὲ τὴ μητέρα
της στὸ Σταυροδρόμι.

Τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του, τὴ φι-
λησε, τὴν εὐχήθηκε· μὰ γιὰ τὸ Χόντζα
δὲν τῆς εἶπε λέξη.

Τοῦ εἶπε ὅμως ἐκεῖνη :

— Καὶ μὲ συγχωρήτε, θεῖε μου, ποὺ
δὲν μπόρεσα νὰ κάμω τὸ θέλημά σας !...

— Ποιό ; ἔκαμε ὁ θεῖος (σὰ νάταν
κι' ἄλλο !) ἂ, ποὺ δὲν μπόρεσες νὰ γκρε-
μίσῃς τὸ Χόντζα, τὸν Τουρκαλά ;...

— Ναί, τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ δακρυ-
σμένα μάτια. Μὰ φαίνεται πῶς δὲν γί-
νεται ἔτσι !... Εἶναι ἀδύνατο νὰ πῇ κα-
νείς αὐτὸ τὸ τροπάρι εἴκοσι φορές ὅσο
ὁ Χόντζας εἶναι στὸ μινανέ !...

— Ἐτσι φαίνεται ! εἶπε κι' ὁ θεῖος,
κοιτάζοντας τὴ τώρα παράξενά.

Ἡ μικρὴ ἐξακολούθησε νὰ κλαίῃ καὶ
νὰ λέγῃ :

— Κρίμα !... Κι' ἐγὼ θὰ τόλγαν
κρυφὰ σ' ὅλες μου τίς φίλες, κι' αὐτὲς

στὶς δικές τους, καὶ δὲ θάμενε πιά Τοῦρ-
κος στὴν Πόλη !...

Περίεργο πράγμα ! Ὁ θεῖος ὁ Δεσπό-
της, ποὺ ὡς πρὸ ὀλίγου, κρυφὰ ἢ φα-
νερά, γελῶσε, αὐτὴ τὴ στιγμὴ δάκρυ-
σε κι' αὐτός ! Ὡ, τὰ εἶδε τὰ δάκρυά
του ἡ Κοραλίτσα στὰ μεγάλα ὀλόμαυρα
μάτια του, πίσω ἀπ' τὰ χρυσὰ ματογυά-
λια. Κι' αὐτὸ τῆς ἔκαμε τέτοια ἐντύπω-
ση, ποὺ ξαφνικά ἔχασε τὸν κόσμο. Τῆς
φάνηκε πῶς κοιμάται, πῶς ὀνειρεύεται.
Καὶ σὰ σὲ ὄνειρο, τὸν ἄκουσε νὰ τῆς
λέγῃ :

— Ἐννοια σου, παιδί μου... θὰ γί-
νῃ κι' αὐτό... μὰ θὰ βροῦμε ἄλλο
τρόπο !

Ἡ Κοραλίτσα εἶναι τώρα μεγάλῃ. Ζῇ
στὴν Ἀθήνα. Ὁ θεῖος Καλλίνικος ἔχει
πεθάνει πρὸ πολλοῦ. Μὰ κάθε φορά ποὺ
θὰ τὸν θυμῇ, ἡ ἀνιψία του θυμάται καὶ
τὸ παιχνίδι ποὺ τῆς ἔπαιξε, σὰν ἦταν
μικρὴ, μὲ τὸ « Ἀλαλα τὰ χεῖλη ». Καὶ
γελάει. Ἐπειτα ὅμως θυμάται καὶ τὸν
τελευταῖο του λόγο. Καὶ σοβαρεύεται ἡ
πολύπαθῃ Πολίτισσα καὶ γίνεται περί-
λυπη καὶ ψιθυρίζει :

— Κι' ὅμως ἀκόμα δὲν βρήκαμε τὸν
τρόπο !...

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΣΒΥΧΕΣ

1. ΠΡΩΤΗΝΗ

Μὲ τὴ γλυκειὰν αὐγούλα
χαρούμενο ξυπνῶ,
καὶ στέλνω προσευχούλα
θεομὴ στὸν οὐρανόν.

Ἀξίωσέ με, Θεέ μου,
καλὸ νάμαι παιδί,
καὶ πάντα χάριξέ μου
χαρὰ καὶ προκοπή.

Θεέ μου, σὰν τὰ πουλάκια
χαρούμενα νὰ ἔω,
καὶ ἅλλα τὰ παιδάκια
πολὺ νὰ τ' ἀγαπῶ.

Καὶ στέλνε μου ἀπὸ πάνω
τὴ χάρι σου κι' εὐχή,
νὰ σ' ἔχω σ' ὅ,τι κάνω
προσάτη καὶ σκεπή.

2. ΒΡΑΔΥΝΗ

Πρὶν πέσω νὰ πλαγιάσω,
Θεέ μου, παρακαλῶ
νὰ δώσης νὰ περάσω
τὴ νύχτα μὲ καλόν.

Τὸν ἄγγελό σου πάλι
στεῖλε μου ἀπὸ ψηλά,
νάρθῃ στὸ προσκεφάλι
πιστὰ νὰ με φυλά.

Ὅταν ἐγὼ κοιμᾶμαι
στὸ πλάι μου ν' ἀγρυπνᾷ,
κι' ἔτσι νὰ μὴ φοβάμαι
τὰ σκότη τὰ πυκνά.

Καὶ σ' ὅλη σου τὴν πλάση
κι' ὅπου καλὸ παιδί,
στεῖλε νὰ τὸ σκεπάσῃ
τὴ στοργικὴ σου εὐχή.

M. A. Σ.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΜΟΥ

** Ἐλπίδα νάχῃς πάντα στὸ Θεὸ κι'
ἡ δυστυχία ποτὲ δὲν θὰ σὲ πλησιάσῃ.

** Μελέτα βαθιὰ τὸν χαρακτήρα σου
καὶ τὴ συνειδήσή σου· εἶναι συχνὰ γε-
λασμένοι ὅποιοι νομίζει τὸν ἑαυτὸ του
ἀγαθὸ κι' ἀνεπίληπτο.

** Μὴ δίνῃς πίστη στὰ λόγια ἐκεί-
νων ποὺ σὲ κολακεύουν. Φιλία μὲ κο-
λακεία εἶναι χειρότερη ἀπὸ ἔχθρα.

** Κατέχεις τὸ μυστικὸν τῆς γοητείας ;
εἶσαι εὐτυχισμένος. Κατέχεις τὸ μυστι-
κὸν τῆς καλοσύνης ; εἶσαι μακάριος !

** Κατηγοροῦν τὰ σφάλματα τῶν ἄλ-
λων περισσότερο ἐκεῖνον, ποὺ δὲν βλέ-
πουν καὶ δὲν ἀναγνωρίζουν τὰ δικὰ τους.

** Πρῶτα πρέπει νὰ διορθώσῃς τὰ
δικὰ σου ἐλαττώματα καὶ κατόπιν νὰ
συμβουλεύῃς τοὺς ἄλλους.

** Ὁραῖο εἶναι νὰ περνᾷς τὴ ζωὴ
σου μὲ ὄνειρα· ἀλλὰ πολὺ ὠραιότερο νὰ
ἐργάζεσαι,— κι' ἂν ἀκόμα δὲν ἔχεις ἀ-
νάγκη,— γιὰ νὰ δείχνῃσαι χρήσιμος
στοὺς ἄλλους.

** Μὴ βιασθῇς νὰ σοβαρευθῇς ἀπὸ
τὰ εἰκοσι σου χρόνια. Διατήρησε ὅσο
μπορεῖς τὴν παιδικὴ σου ψυχὴ.

** Ἀκόμα δὲν ξανάβαλες τὸ καινού-
ριο σου φόρεμα καὶ σκέπτεσαι νὰ κά-
μῃς ἄλλο ! Εἶναι ἀμαρτία νὰ πετᾷς τό-
σα χρήματα γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου, χωρὶς
νὰ θυμάσαι πῶς ὑπάρχουν καὶ φτωχοί...

** Νὰ περιφρονῇς τοὺς φτωχοὺς καὶ
νὰ κολακεύῃς τοὺς πλούσιους, εἶναι ἀ-
ληθινὰ ποταπὸ.

** Ἀδύνατο νὰ βρῇς εἰλικρινὴ φίλο
ὅταν καὶ σὺ δὲν εἶσαι φίλος εἰλικρινής.

** Σκέπτεσαι λογικὰ ὅταν σκέπτεσαι
πῶς δὲν εἶσαι ὁ μόνος στὸν κόσμο ποὺ
μπορεῖ νάχῃς περισπασμούς, φροντίδες
καὶ λύπες.

** Δὲν πρέπει νὰ φθονῇς ὅταν ἄκοὺς
μιὰ ξένη εὐτυχία. Τὸ κάτω-κάτω συλ-
λογίσου πόσο μάταια καὶ πόσο λιγώζωη
εἶναι σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἡ εὐτυχία.

** Σὲ οἰκτεῖρω ἂν νομίζῃς πῶς σοῦ
ἐπιτρέπεται νὰ θυσιάσῃς στὸν ἐγωισμό
σου καὶ τὴν παραμικρότερη ἔστω εὐτυ-
χία ἐνὸς ἄλλου.

** Ἄν ἄκοὺς τοὺς ξένους ποὺ σὲ πε-
ριστοιχίζουν καὶ πείθονται νὰ κάνῃς ὁ-
πως θέλουν αὐτοί, δὲν σοῦ χρειάζεται
ἄλλῃ ἀπόδειξη πῶς εἶσαι ἡλίθιος.

** Ἡθελα νὰ μοῦ ἔλεγες : τί κερδί-
ζεις ὅταν εἶσαι κακός ;

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Α. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ BRUYÈRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Και να πού μέσ' στην αγανάκτησή του, ο θεός Βαρνάβας σπρώχνει το παραβάν στον τοίχο.

Μάλιστα, το θρυλικό παραβάν, που κανένας δεν είχε παραμερίσει ως εκείνη τη στιγμή, ούτε κατ' ένα εκατοστό του μέτρου, το παραβάν — τεῖχος, το παραβάν — σύμβολο, που χώριζε τις Καστανιές σε δυο ἐχθρικά στρατόπεδα.

Τώρα η πελώρια τραπέζια φαίνεται δολοκλήρη και μοιάζει σ' ένα μὴν εἶναι αρκετά μεγάλη, γιὰ νὰ χωρέσει τὴν δικαία αγανάκτηση τῶν δυο θεῶν. Ὅσο γιὰ τὰ παιδιά, αὐτὰ θὰ προτιμοῦσαν καλύτερα νὰ περτε τὸ ταβάνι καὶ νὰ τὰ πλάκωνε, γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν νεροπή τους. Εἶναι κατακόκκινα καὶ δὲν τολμοῦν νὰ σηκώσουν τὰ μάτια. Καὶ μολαταῦτα κανείς δὲν εἶπε ἀκόμη οὔτε λέξη. Τοὺς κοιτάζουν μόνο. Καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ βλέμμα, τὰ παιδιά ζαρώνουν, μαζεύνονται, προσπαθοῦν νὰ γίνουν ὅσο πιὸ μικροσκοπικά μποροῦν.

Ἐπιτέλους, ὁ θεὸς Βαρνάβας μιλεῖ. Λίγα λόγια λέει, ἀλλὰ φοβερά:

— Γιατί τὸ κάνατε αὐτό;

Κανείς δὲν τολμᾷ ν' ἀπαντήσῃ.

— Ποιὸ λόγο ἔχει ἡ ἐλεεινὴ αὐτὴ κωμωδία; ρωτᾷ ἡ θεὰ Ἀγλαΐα τὰ κορίτσια.

Πρέπει νὰ δοθῇ μιὰ ἀπάντησις. Ὁ Παῦλος ἀποφασίζει:

— Θέλαμε ν' ἀλλάξουμε, ἰέει.

— Τί ν' ἀλλάξετε;

Τὰ λόγια δὲν μποροῦν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ στόμα. Εὐτυχῶς ὁ Ζοζὸς, ἀθῶος αὐτὸς κι' ἤρεμος, δίνει τὴν ἐξήγησιν μὲ τὴ λεπτὴ φωνίτσα του:

— Ἦσαν ν' ἀλλάτσουν τὸ σιφάδο

γιὰ τὶς τηγανίτες, καὶ τὶς χρωματιστὲς ποδιές γιὰ τὶς σκέτες καὶ τ' ἀγόρια γιὰ τὰ κορίτσια.

Καὶ συμπληρώνοντας, προσθετεῖ:

— Κι' ἐπειτα, ἀκόμη ἤσαν ν' ἀλλάτσουν τὸ θεῖο γιὰ τὴ θειά.

— Ἀ, ἔτσι; λέει ὁ θεὸς Βαρνάβας. Ἦσαν ν' ἀλλάξουν τὴ θειά τους καὶ νὰ ἔχουν ἑτοῖ; Ἔ, λοιπὸν ἐγὼ δὲ θέλω γι' ἀνιψιούς τέτοια παλιόπαιδα. Κι' ἂν ἦμουν θεῖά τους, θὰ τὰ στελνα παρευθὺς στὴ φυλακή, γιὰ νὰ τὰ μάθω νὰ μπαίνουν στὸ σπῖτι τοῦ γείτονά τους καὶ νὰ τοῦ κλέβουν τὸ φαγητό του.

Ὡ, τί τρομερὴ φωνή! Ὅλοι τρέμουν καὶ μόλις τολμοῦν νὰ κοιτάξουν τὸ πρόσωπο τοῦ θεοῦ, πού λέει τὰ φοβερά αὐτὰ λόγια.

— Ἐξω ἀπ' ἐδῶ! φωνάζει ὁ θεὸς, καὶ νὰ μὴ σὰς ξαναῶ ποτὲ πιά σπῖτι μου, γιατί θὰ σὰς βάλω φυλακή!

Στὰ λόγια αὐτὰ ὅλοι ξεσποῦν σὲ λυγμούς. Ἀλλὰ δὲν τέλειωσαν ὅλα ἀκόμη. Ἡ θεὰ Ἀγλαΐα, πού εἶναι τὸ ἴδιο ταραχμῆν, ὅσο εἶναι ἀγανακτισμένος ὁ ξάδελφός της, προχωρεῖ ἕνα βῆμα.

— Σὰς ζητῶ συγγνώμη, τοῦ λέει, γιὰ τὴ φοβερὴ αὐτὴ ἀταξία τῶν ἀνιψιῶν μου, κύριε. Δόστε μου τοὺς ἀνιψιούς μου καὶ πάρτε τὶς ἀνιψιές σας. Καὶ καθὼς τὰ κορίτσια δὲν τολμοῦν νὰ προχωρήσουν:

— Φύγετε, λέει, κακὰ παιδιά, δὲ θέλω νὰ σὰς ξέρω! Νὰ μὴν ξανάρθετε ποτὲ πιά στὸ σπῖτι μου.

Μὲ θρήνους καὶ λυγμούς ἐγινε ἡ ἀλλαγὴ. Τὰ παιδιά θὰ προτιμοῦσαν καὶ τὸ ξύλο ἀκόμη, παρὰ τὴν προσβολὴ καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν συγγενῶν τους καὶ τὴν φρικτὴ αὐτὴ ἀπαγόρευση τοῦ νὰ μὴν ἔλθουν σὲ καμμιά συνάφεια στὸ μέλλον...

Ἡ Πουλχερία παραλαμβάνει τοὺς μικρούς, ἡ Ζωὴ τὶς μικρές, κι' ἀκούγεται ἡ εἰρωνικὴ φωνὴ τοῦ θεοῦ Βαρνάβα πού διατάσσει:

— Βάλε, Σουλπίκιε, τὸ παραβάν στὸν τόπο του καὶ

καθένας νὰ πάῃ στὴ θέση του. Δὲν θέλω πιά οἱ ἀνιψιές μου νὰ σχετίζονται μ' αὐτοὺς τοὺς μάγκες, μ' αὐτὰ τὰ παλιόπαιδα, πού τὰ διευθύνει τόσο ἄσχημα μιὰ γυναίκα χωρὶς καμμιά ἐπιβολή.

— Οὐ, τέρατα, δὲ ντρέπεσαι! λέει ἡ Πουλχερία ἐξωφρενῶν. Νὰ πού κατηγοροῦν γιὰ χάρη σας, ἀδিকা, τὴν κυρία.

Ἡ Πουλχερία τρέχει στὸ παράθυρο κι' ἀνοίγει τὶς γυλίλλες. (Σελ. 511, στ. γ'.)

— Κακοκόριτσα, κακοκόριτσα, μουρμυρίζει κι' ἡ Ζωή. Νὰ πού κατορθώσατε ὥστε ὁ κύριος κι' ἡ δεσποινὴς νὰ εἶναι τώρα μαλωμένοι ἐξαίτιας σας, χειρότερα ἀπὸ πρὶν.

Τί κλάμματα ἀντήχησαν ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα κι' ἀπὸ τὶς δυο πλευρὲς τοῦ σπιτιοῦ!

Δ'.

Ἡ ἐπομένη ἦταν πένθιμη ἡμέρα. Μόλις σηκώθηκαν τὰ παιδιά ἀπ' τὸ κρεβάτι, παρέλαβε ἡ θεὰ τοὺς ἀνιψιούς της κι' ὁ θεὸς τὶς ἀνιψιές του, καὶ τοὺς ἀνακοίνωσαν τὸ πρόγραμμά τους.

Στὸ ἐξῆς ἀπαγορευόταν κάθε παιχνίδι μὲ τοὺς μικροὺς γείτονές τους. Ἀπαγορευόταν ἀκόμη καὶ ν' ἀνταλλάξουν μιὰ λέξη μεταξὺ τους, ἀκόμη δὲ καὶ τὰ παιχνίδια τους τὰ παιδιά θὰ τὰ ἔκαναν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν μεγάλων.

Οἱ ἐνοχοὶ μὲ τὰ κεφάλια κατεβασμένα μπήκαν ὑπὸ περιορισμό. Οἱ μὲν στὸν γνωστὸ τους ἀχυρῶνα, οἱ δὲ σὲ μιὰ γωνιά τοῦ κήπου. Ἡ ἡμέρα τοὺς φάνηκε μεγάλη, ἀτέλειωτη. Ἡ ἐπομένη εὐτοχῶς ἦταν Κυριακή, καὶ γιὰ τὰ παιδιά ἦταν ἕνα σημαντικώτατο γεγονός τὸ νὰ

πάνε στὸ χωριὸ γιὰ ν' ἀκούσουν τὴ λειτουργία. Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ κορίτσια φοβήθηκαν διὰ τὴν τιμωρία θὰ τοὺς πῆγαιναν στὴν ἐκκλησίαν φορώντας τὶς ἀπαίσιες ἐκεῖνες μπλε ποδιές, γιατί ἔτσι τοὺς εἶχε δηλώσει ὁ θεὸς Βαρνάβας. Στὸ τέλος ὅμως τοὺς εἶπε διὰ δὲν θὰ κρατοῦσε τὴν ὑπόσχεσή του μόνο καὶ μόνο ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὸ ἱερὸ μέρος πού θὰ πῆγαιναν.

Πῆγαν λοιπὸν στὴν ἐκκλησίαν σὲ δυο χωριστὲς ομάδες, καὶ τοποθετήθηκαν ὅσο μποροῦσαν πιὸ μακριὰ οἱ μὲν ἀπὸ τοὺς δέ. Βλέποντας αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὁ παπὰς ἐννοῖσσε ἕνα μεγάλο βῆρος στὴν καρδιά του. Ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος εἶχε ἐλπίσει ὅτι οἱ μικροὶ του φίλοι θὰ κατόρθωναν νὰ συμφιλώσουν τοὺς δυο ἐξαδέλφους. Ἀλοίμονο, ἀλοίμονο! Μόλις τελείωσε ἡ λειτουργία, ἡ θεὰ Ἀγλαΐα πῆρε κατὰ μέρος τὸν παπὰ καὶ τοῦ ἐξιστόρησε μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τ' ἀνδραγαθήματα τῆς πρώτης ἐβδομάδας.

Τὸ ἀπόγεμα, πρὶν ἀπὸ τὸν ἑσπερινό, ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ θεοῦ Βαρνάβα νὰ ἐξιστορήσῃ στὸν γέρο φίλο του τὴν διαγωγὴ τῶν παιδιῶν, πού ὁ καίμενος ὁ παπὰς ἐνόμιζε πὼς ἦταν ἄγγελοι σταλμένοι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν, κι' αὐτοὶ ἀποδείχθηκαν σωστοὶ διαβόλοι. Ὅχι μόνο δὲν εἶχαν βελτιώσει τὴν κατάστασιν, ἀλλὰ τὴν εἶχαν κάνει ἀκόμη πιὸ χειρότερη ἀπὸ πρὶν!

— Τὸ λάθος ὅμως δὲν εἶναι μόνο τῶν παιδιῶν, εἶπε ὁ θεὸς Βαρνάβας. Ἡ ἐξαδέλφη μου τὰ διευθύνει τόσο ἄσχημα.

— Τί νὰ περιμένῃ κανείς ἀπὸ κορίτσια πού ἀνατρέφονται τόσο κακὰ ἀπὸ τὸν ξάδελφό μου, ἀναστέναξε κι' ἡ θεὰ Ἀγλαΐα.

Ὁ ἄμειρος ὁ παπὰς, καταταραχμῆνος, εἶδε κι' ἔπαθε ὥσπου νὰ ψάλλῃ τὸν ἑσπερινό. Μὲ τὸ τελευταῖο «ἀμήν» ἔβγαλε τ' ἄμφιά του καὶ μὲ βῆμα ταχὺ διευθύνθηκε στὶς Καστανιές.

— Καλησπέρα σας, δεσποινίς, εἶπε στὴ θεὰ Ἀγλαΐα πού ἔκανε τὸν περίπατό της στὴ δεινροστοιχία, συνοδευομένη ἀπὸ τοὺς τέσσερις ἀνιψιούς της. Πῆγαιναν ἀπὸ πίσω της ὅπως οἱ αἰχμάλωτοι πίσω ἀπὸ τὸν δεσμοφύλακά τους, καὶ τὰ πρόσωπά τους ἦταν τραηγμένα καὶ περίλυπα. Εἶχαν ξαναφορέσει τὶς περιώνυμες πράσινες ποδιές μὲ τὶς κίτρινες τολπίτες, καὶ μόλις ἀντίκρουσαν τὸν παπὰ, φοβήθηκαν πὼς θὰ γελᾶσθαι βλέποντάς τους. Ἀλλὰ ἐκεῖνος εἶχε ἄλλες ἐννοίες.

— Μπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε τοὺς ἀνιψιούς σας γιὰ λίγα λεπτὰ, δεσποινίς; Ἐχω νὰ τοὺς μιλήσω.

— Τί καλὸς πού εἴσθε γιὰ ν' ἀσχολῆσθε μὲ τέτοιους διαβόλους!

Ἐξίστορα ἀπ' αὐτὴ τὴ φράση ὅμως, ἡ θεὰ Ἀγλαΐα ἐμπιστεύεται τοὺς «διαβόλους» τῆς στὸν παπὰ. Ὁ γέρο-ἐφημέριος

τοὺς δὴγγει πρὸς τὸ σπῖτι καὶ μπρὸς στὴν εἴσοδο συναντᾷ αὐτοὺς πού ζητοῦσε: Ὁ θεὸς Βαρνάβας εἶναι καθισμένος σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα καὶ καπνίζει, καὶ στὰ πόδια του τὰ τρία κοριτσάκια παίζουν μελαγχολικά.

— Καλησπέρα, φίλε μου. Θὰ χρειάζομαι τὶς ἀνιψιές σας γιὰ λίγα λεπτὰ.

— Θὰ σὰς τὶς δώσω μόνο γιὰ χάρη σας, ἀδελμοῦτάτε. Δὲν μοῦ ἄρρεσι κακόθλου, ὁμολογῶ, ἡ συντροφιά τῶν κακομαθημένων αὐτῶν παιδιῶν πού ἔχετε μαζί σας.

Ὁ παπὰς ὅμως, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὶς παρατηρήσεις τοῦ θεοῦ, παραλαμβάνει καὶ τὰ κορίτσια καὶ τοὺς δὴγγει ὅλους στὸ βῆθος τοῦ κήπου. Ἐκεῖ βρίσκεται ἕνας ἀπόμερος πάγκος. Ὁ παπὰς κάθε-

“Ὅλοι διαμαρτύρονται.

— Ὅχι, ὄχι, ἐξακολουθεῖ ὁ παπὰς. Δὲν τὶς ἀγαπᾶτε τὶς μητέρες σας, ἡ τὶς ἀγαπᾶτε μ' ἄσχημο τρόπο; Ἐξανάτε τοὺς κινδύνους πού διατρέχει στὰ χαρακώματα ὁ πατέρας σας, Παῦλε κι' ἡ μητέρα σας στὸ νοσοκομεῖο, κάτω ἀπὸ τὰ κανόνια, Γιαννάκη. Κι' ἐσεῖς, μικρούλες μου, δὲν συλλογίζεσθε ὅτι ἂν οἱ γονεῖς σας μὲνουν κάτω ἀπὸ τὸν φοβερὸ κίνδυνον τοῦ βομβαρδισμοῦ, τὸ κάνουν γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὸ μέλλον σας, γιὰ νὰ μὴν ἐγκαταλείψουν τὴν ἐμπορικὴ τους ἐργασία. Ἐκεῖνοι σὰς ἀγαποῦν μιὰ καὶ θυσιάζονται γιὰ σὰς, σὲς ὅμως δὲν τοὺς συλλογίζεσθε καθόλου!

Μάταια διαμαρτύρονται τὰ παιδιά. Ὁ παπὰς ἐξακολουθεῖ.

«Πῆγαν στὴν ἐκκλησίαν σὲ δυο χωριστὲς ομάδες...» (Σελ. 523, στ. α'.)

ταὶ καὶ τὰ παιδιά μαζεύνονται ὅλα γύρω του.

Τί ἀπελπισμένος πού φαίνεται ὁ καίμενος ὁ παπὰς! Μὲ τί λυπημένο βλέμμα κοιτάζει τοὺς μικροὺς του φίλους!

— Τί εἶναι αὐτὰ πού κάνατε; τοὺς λέει. Ἐγὼ πού ὑπολόγιζα σὲ σὰς γιὰ νὰ συμφιλώσετε τὸ θεῖο σας μὲ τὴν θειά σας, πού νόμιζα πὼς εἴσαστε οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ὑψίστου, καὶ νὰκούω πὼς ἔκαματε τὰ πράγματα ἀκόμη χειρότερα κι' ἀπὸ πρὶν, ὦ, τί λύπη μοῦ προξενήσατε!

Στὰ λόγια αὐτὰ τὰ δάκρυα πλημμυρίζουν τὰ μάτια τῶν παιδιῶν. Νοιώθουν τὴν καρδιά τους γεμάτη λύπη καὶ μετάνοια. Ὁ παπὰς ὅμως ἐξακολουθεῖ:

— Τί θὰ ποῦν οἱ μητέρες σας, ὅταν διαβάσουν τὰ γράμματα, ὅπου θὰ τοὺς ἐξιστοροῦν τὶς κακὲς σας πράξεις; Θὰ σκεπθοῦν, μὲ μεγάλη τους πίκρα, ὅτι τὰ παιδιά τους δὲν τὶς ἀγαποῦν.

— Ἐφάνηκατε κακὰ παιδιά, κακοὶ πατριώτες!

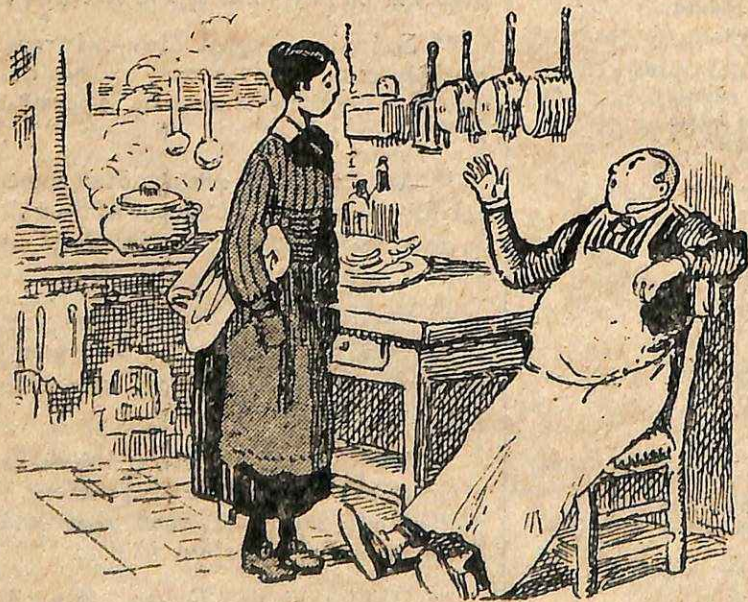
Ὡ, τί φωνὴ ἀγανακτικῆς βγαίνει ἀπ' ἑλὼν τὶς καρδιές.

Καὶ μολαταῦτα ὁ παπὰς ἐπαναλαμβάνει, τονίζοντας τὰ λόγια τοῦ ἀκόμη περισσότερο:

— Ναί, κακοὶ πατριώτες, ἀπερίσκεπτοι κι' ἐπιπόλαιοι. Ἠρθατε ἐδῶ καὶ πέσατε σ' αὐτὸ τὸ σπῖτι ὅπως, μὲ συγχωρεῖτε γιὰ τὴν παρομοίωσιν, πέφτουν τὰ παπᾶκια στὸ νερό καὶ πλατσουρίζουν χωρὶς νὰ τὰ νοιάζῃ γιὰ τοὺς γείτονές τους. Παραδέχομαι ὅτι εἴχατε ἀνάγκη νὰ ξεσκάσετε, ὥστε ἀπὸ τὸν κίνδυνον πού διατρέξατε, ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ξεσκάσετε κι' ἐκείνους, πού γιὰ χάρη σας, ἔμειναν ἐκεῖ μακριὰ. Ἐπρεπε ἀκόμη νὰ συλλογισθῇτε κι' αὐτοὺς πού σὰς δέχθηκαν ἐδῶ, θυσιάζοντας μὲ μεγάλη προθυμία τὴν ἡσυχία τους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

«Ἀχ, Ζωή! οἱ ἀνιψιές τοῦ κυρίου κούρεψαν τὰ μαλλιά τους!» (Σελ. 511, στ. α'.)

μιά απόμερη γωνιά κι' έχυσα δάκρυα που ποτέ έως τότε δεν είχα χύσει.

Όταν απομακρύνθηκε από κοντά μου, ρώτησα ένα παιδάκι απ' εκείνα που την περιτριγύριζαν περιέργα, κι' έμαθα ότι ήσαν μια απ' εκείνες που έχυσαν τότε στη καταστροφή δι' αγαπητότερο είχαν: τη γλυκειά τους πατρίδα, τα παιδάκια τους τ' αγαπημένα, τα σπιτάκια τους τα πατρικά.

Αυτή όμως ήταν πιο δυστυχισμένη κι' απ' τις άλλες. Γιατί αυτή έχυσε και τα πολύτιμα ματάκια της, το φως της!

Διδώ

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

** 'Η κολακεία είναι ή δύναμη των μικρών.

** Πρέπει να ξέρει κανείς πόσα πολλά, για να μάθει ότι ξέρει λίγα.

** Δεν είναι βλάκας όποιος ξέρει να κρύβει καλά τη βλακεία του.

** Τι κατορθώνει ή άγωγή χωρίς το παράδειγμα;

** 'Η τιμωρία, που επιβάλλουμε σε στιγμή όργης, δεν είναι επανόρθωση: είναι εκδίκηση.

** Οί ευγνώμονες άνθρωποι είναι όπω: τα καρποφόρα: αποδίδουν περισσότερα απ' όσα πήραν.

** Οί μεγαλύτερες αλήθειες είναι πολλές φορές τόσο άπλές, ώστε να φαίνονται βλακείες.

** 'Η μεγάλη δύναμη είναι ή πραότητα.

Άνουβις

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τι αριθμό παπούτσια παίρνεις, Τάκη;

— Τριάντα επτά. Έσύ;

— Κι' εγώ! Ένα πόδι έχουμε κι' οί δυό μας.

— Σώπα, καίμενε! Οί δυό μας έχουμε τέσσερα!

Άνυπόγραφος

Μίμης: — Μαμπά, πρέπει να βρούμε ένα μέσο να παχύνω. Σήμερα πάλι ο δάσκαλος με πήρε για άπόντα!

Γονδολιέρα

Τοτός. — Κύριε καταστηματούχα, τό πορτοφόλι που μου πουλήσατε χτές, ήταν γελοίο!

— Γιατί, κύριε Τοτό;

— Μα σήμερα τό πρωί τόχασα κιόλας!

Ρασπουτίν

Καθηγητής. — Τάκη, τί φρονείς;

Κι' ό άφηρημένος Τάκης: Τήν ποδιά μου φορώ, κύριε καθηγητό!

Ιδώμη

Ό ταξιδιώτης προς τόν μικρόν ύπηρετή του ένοδοχείου:

— Τρέξε, σε παρακαλώ, να ιδής αν έχασα τίποτα στο δωμάτιό μου, γιατί τό τραίνο φεύγει σε πέντε λεπτά.

Ό ύπυρέτης, γυρίζοντας με ά-

δειανά τά χέρια: — Μάλιστα, κύριε, ξεχάσατε μιá τσάντα.

Γεώργιος Άβέρωφ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 239^{ου} ΔΙΑΓΩΝ/ΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΕΣΑΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1928 ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΤΑΣΙΝ ΔΙ' ΟΛΟΝ ΤΟ 1929.

[Ίδε Διάπλ. 1928, σελ. 418.]

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ, οί από 16 ετών και άνω, καθώς και όσοι δεν σημειώνουν εις τό τετράδιον της Συλλογής ηλικίαν.

ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Κόρη των Άθηνών* [20Ε]. — (Έκτός Διαγωνισμού: *Μεγάλη Έλλάς* [20Ε], *Μίμης Πρώτος* [20Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Έμμανουήλ Π. Κασσιμάτης* [19Ε]. — *Έλευθ. Ν. Ρουσάκης* [18Ε]. — (Έκτός Διαγωνισμού: *Κυρά Κυράλλα* [19Ε], *Νεράιδα του Βοσπόρου* [18Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Ακαδημαϊκός Πολίτης* [16Ε]. — *Μικρομέγαλη* [16Ε]. — *Μιμόδα* [16Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: (από [15Ε] εις έκαστον:) Δούλη Δωδεκάνηρος, Νάρκισσος, Γιάννης Δωδώνης, Άνουβις, Λούλου Μ. Άρμάο.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: (από [14Ε] εις έκαστον:) Ίωάννης Πούλιος, Βαρονέσσα, Μπέ Μαζ όγκα, Κόκκινη Μιραμπέλ (όλο με γαλλικάς Άσκήσεις), Άγκάθη, Καλάμιος, Ευστάσιος Παξινός, Γενναία Σπάρτη, Μικρός Άθηναίος, Θαλασσοταραχή.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (από [10Ε] εις έκαστον:) Νιαγάρας, Γερανός, Πολύφημος, Καλαμού.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ, 12-15 ετών.

ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Άττική Αόγη* και *Τσούχτρα* (έξ ίσου) [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Πάνθεια Άβραδάτου* [19Ε]. — *Άμαρυνίς* [18Ε]. (Έκτός Διαγωνισμού: *Πορφυρογέννητη* [18Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Ροδόδαφνης* [16Ε]. — *Άπάνεμο* [16Ε]. — *Περιπλοκάς* [16Ε]. — (Έκτός Διαγωνισμού: *Σπυρίδων Γ. Παναγιωτόπουλος* [16Ε].)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: (από [14Ε] εις έκαστον:) Μικρός Καλλιτέχνης, Νεράιδα του Γιαλού, Ένδοξο Σούλι, Μποέμ, Άλβινιστής, Άνδαλουσία, Άρτεμις, Χρυσάλλης, Άετός του Πόντου, Εύτυχία Κυζικηνού, Νίκη του Παιωνίου, Γόρδιος Δεσμός, Τζών Π. Μαγιατόπουλος, Άγνωνος, Άντιγόνη, Νέμεσις, Κυκλαμιά, Ταρζάν, Σενιτεμένο Ήπειρωτάκι, Ρασπουτίν, Έθνική Πίστις, Έξυπνη Γιατούλα, Άμήμητος Γελοτωποίος, Άντιγόνη, Έγγλεζίστα, Αίματοβαμμένη Λευτεριά, Όνειρο του Έλληνισμού, Πέτρος Ριονσαί, Άλεξανδρινό Διαπλασόπουλο.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (από [12Ε] εις έκαστον:) Κων. Π. Έένος, Καρδινιάκ, Γαλάτεια, Μικροσκοπικός

Γίγας, Ήώς, Γασκωνος, Μαγαμένη Γαζία, Μελαχροινή του Σκέτιν, Ζακυνθινό Μενεξεδάμι Πιταρίκος του Άγρινίου, Πύρρος, Ξιφομάχος, Όδυσσεύς Άνδρουτσος, Στεναγμός του Πόνου, Πριγκίπισσα Λολόττα, Γεώργιος Κ. Δρακόπουλος, Άκούρ-διστο Ρολόι, Μοιραίο Άκρογιάλι, Κόκκινος Διάβολος, Άφροδίτη Καρίνη, Άφροδίτη της Μήλου, Κων. Γ. Παπαχρυσάνθου, Πόνου Δάκρυ, Έλιάνα, Μάρβα, Φώδ Μάδης, Μήλο Φιρίκι.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (από [10Ε] εις έκαστον:) Άχιλλεύς, Όδυσσεύς, Μοκκό, Μελαχροινή Κυριοπούλα, Ήρώ, Μαγιστούλουδο, Χρυσή Άκτίς, Μελαχροίνουλα, Βοσκορίτης, Μισσούκο, Κορόδο, Άρχοντας του Κόσμου, Για την Πατρίδα, Άθανάσιος Διάκος, Ούρανιον Τόξον, Γενοβέφα, Γαριβάλδης, Τζάκ, Σαλτιμπαγκος, Λευκός Κόρακας, Έκάβη, Κουκουναροθύμμενος.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ, 11 ετών και κάτω. ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Άάμπων Άσθη* [15Ε]. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Πλοΐαρχος Γράν* [14Ε]. ΤΡΙΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: *Κωνστ. Χρ. Γρόλλιος* [12Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ (από [10Ε] εις έκαστον:) Κωνστ. Δ. Βεργόπουλος, Πλανεύρα Γυφτοπούλα, Κατεργαράκος, Μικρούλα Τραλαλά, Βομός της Λευτεριάς.

Σημ. — Όταν έπροκηρύχθη παράτασις του 239ου, μερικοί που είχαν ήδη λάβει μέρος, νομίσαντες ότι έπρόκειτο περί νέου Διαγωνισμού, έστειλαν και άλλην συλλογήν. Ούτως ευρέθησαν με δύο συλλογας: ή *Πάνθεια Άβραδάτου*, ή *Έξυπνη Γιατούλα*, ή *Κόκκινη Μιραμπέλ* κ. ά. ό δε *Μικρός Καλλιτέχνης*, κι' εγώ δεν ξέρω πώς, με τρεις! Έννοείται ότι μόνον από 20 Άσκήσεις του καθενός έλήφθησαν ύπ' όψει.

Συλλογάς διά νέον Διαγωνισμόν έχουν στείλει πρό πολλού ό *Έλενθέριος Ν. Ρουσάκης* και ή *Περιπλοκάς*. Αυτάς θα τάς συμπεριλάβω εις τόν προκηρυχθέντα 247ον, έκτός αν μου στείλουν νεότερας των, με την δήλωσιν ότι επιθυμούν να τάς αντικαταστήσω.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οί συνδρομηταί μου, διαν λήγη ή συνδρομή των, να τήν ανανεώσουν άμέσως, χωρίς να με υποβάλλουν εις τόν κόπον και τό έξοδον να τό υπενθυμίζω σιόν καθένα ιδιαίτερος. Ή έγκαιρη ανανέωση της συνδρομής είναι τό πρώτιστον χρέος του καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οί συνδρομηταί μου, διαν λήγη ή συνδρομή των, να τήν ανανεώσουν άμέσως, χωρίς να με υποβάλλουν εις τόν κόπον και τό έξοδον να τό υπενθυμίζω σιόν καθένα ιδιαίτερος. Ή έγκαιρη ανανέωση της συνδρομής είναι τό πρώτιστον χρέος του καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 δδός Εβρουπίδων τήν 1^η 'Οκτωβρίου 1929.

ΣΗΜΕΡΑ σάς δίνω τ' Άποτελέσματα του Διαγωνισμού προς σύνθεσιν Πνευματικών Άσκήσεων και σάς θυμίζω τόν προκηρυχθέντα για τίς Άσκήσεις του 1930. Έχετε βέβαια πολλόν καιρό άκόμα για να στείλετε τη Συλλογή σας, αλλά μιá καλή Συλλογή δεν γίνεται σε μιá μέρα! χρειάζεται έργασία! Και τώρα δεν μένουν παρά τάποτελέσματα του Πεντάθλου. Δεν θάργισουν κι' αυτά...

Έλαβα τα κομμάτια σου, Ρόδη Ουδράνη, — σταλμένα, έννοείται, πριν από τη δήλωσή μου ότι δεν δέχομαι άλλα, — και θά τά διαβάσω με τη σειρά τους. Ναί, μου έγραψες ότι είσαι πρόθυμος να προσφέρεις τίς ύπηρεσίες σου σ' ένα Συλλόγο προς διάδοσή μου κι' έγγραφή άπόρων. Άλλά δεν φαντάσθηκα πώς περιμένες τήν άδεια μου! Μόνο να σ' ευχαριστήσω είχα γι' αυτό.

Δεν πειράζει, Χρυσανθή, (που και τό δικό σου κομμάτι τό έλαβα), έχεις καιρό να αναπληρώσεις τώρα. Και πρέπει να αναπληρώσεις, άρσθ είσαι τρία χρόνια συνδρομητή μου και τόσο λίγα γράμματα μου έχεις στείλει... Μόνο θά σε παρακαλέσω να μου γράφεις πιο καθαρά, για να μην υποχρεωθώ να σε διαβάσω.

Καταλαβαίνω τη στενοχώρια σου, ΓειάΣΑΣ, αλλά τί μπορούσα να κάμω όταν προσηγορεύω τόσα άλλα κομμάτια, δηλαδή όταν τόσα άλλα παιδιά περιμέναν πιο πολλόν καιρό από σένα; Δεν άρκει, βλέπεις, ούτε ο καιρός ούτε ο τόπος μας για να πάναντο άμέσως σε όλους. Και γι' αυτό υποχρεώθηκα να δηλώσω ότι δεν δέχομαι άλλα κομμάτια ό να ξεκαθαρίσω αυτά που έχω. — Τέ φυλλάδια είτε παλιά, είτε νέα, έχουν δρ. 2.50 τό ένα.

Όμολογώ, Κόρη των Άθηνών, ότι τά κυκλάμια του γράμματός σου μ' ευχαρίστησαν περισσότερο από τίς πικραλίδες, γιατί τό άναθερό γι' αυτές έχει πιά εξαφανισθεί. Όστόσο τό γράμμα σου μου άρεσε σάν ένα γράμμα δικό σου και πάντα περιμένω κι' άλλο μ' άντυπώσεις από τήν ώραία ζωή που κάνεις τώρα στην έξοχή.

Μιά άγαπητή μας Διαπλασούλα, από άριστή οικογένεια, διπλωματούχος της Γαλλικής, ζητάει παραδόσεις. Τη συσταίνω πολύ σ' όσες θέλουν να μάθουν καλά Γαλλικά. Μπορούν να της γράψουν απ' εθθείας: Mlle Andrée Gervais, Poste Restante (Ταχυδρ. Πλατείας Συντάγματος) Ένταθα.

Δεν μπορώ να θυμηθώ, Δούλη Δωδεκάνηρος, ούτε είναι εύκολο τώρα να ψάξω. Όπως να παράσας ή άπάντησή σου εκείνη ή να ανακατευθής με άλλων Διαγωνισμών, όπως καμιά φορά συμβαίνει. Πά τό άλλο ζήτημα, συμφωνώ κι' εγώ ότι σ' όλα τά επαγγέλματα χρειάζεται προσοχή κι' εδυσανεμία, γιατί κάποτε κι' ένας δικηγόρος άπρόσεχτος κι' άσυνείδητος μπορεί

να προξενήσει κακό χειρότερο κι' από τό θάνατο που προξενεί ή άπροσεξία ενός γιατρού». Όστόσο δ κ. Φαίδων μίλησε κυρίως για τόν φυσικό θάνατο, που είναι τό μεγαλύτερο απ' όλα τά κακά!

Υποθέτω, Ίάσω, ότι θά κρύω- πια ο καιρός κι' έχει και θά έρises κοντά στη μητέρα σου. Ναί, έδες τί μεγάλος πού γίνεται ο φετινός τόμος; Και μόνο με τά 44 γλλάδια που βγήκαν ως τώρα, ο ήκος του υπερβαίνει κατά πολύ τόν ήκο των προηγούμενων τόμων. Και τί δεν έχει μέσα ο τεράστιος αυτός τόμος!

Ό Χειρόμυλος έκείνος, Άθα- νάσιος Διάκος, διορθώθηκε στις Άσκήσεις του 40ου γυλλάδιου. Τό έγεθος της φωτογραφίας 9 Χ 12 είναι άρκετό. Άν έχης όμως και καμιά καλή στο άλλο σχήμα, 15 Χ 18, μπορείς να τη στείλεις. Κι' εγώ πάλι, αν βραβευθώ για δημοσίευσή, μπορώ να τη μικρύνω ό θέλω.

Ή Άττική Αόγη — θυμάστε — τό ζήτησε να τη θέσω έκτός Διαγωνισμού σ'α Έδοχημα, για να πά- ρη τό πρώτο Βραβεύο ή άδελφή Τσοούχτρα. Της άπάντησα ότι τό δεν μπορούσα να τό κάμω, μετά τη δημοσίευσή των Άποτελεσμάτων, γιατί θάλλαζε δλάκερος ό Άνακας τών Βραβείων. Άλλά τώρα συμβαίνει κάτι που εύκολώνει τό πράγμα: Ή Άγνή Ψυχούλα, διά της άδελφής της Τρι- ναφυλλένιας, μου παραπονιέται ότι άδικήθηκε, γιατί ενώ έστειλε έμμεύση, δεν αναφέρεται σ'απο- τέλεσμα των Εύσήμεων. Δεν υπά- ρχει άμφιβολία: ή Σημείωση αυτή έδικήθηκε αλλά παρέπεσε. Κι' ή Άγνή Ψυχούλα έχει κάθε δικαίω- να πάρη τη θέση της, που εί- ναι κι' άρκετά μεγάλη, γιατί έχει έμμεύση τό όλον 225. Λοιπόν: ή Άγνή Ψυχούλα παίρνει τό Β' Βραβεύο, αντί της Τσοούχτρας που άίρνει τό Α, αντί της Άττικής Αόγης που, κατ' αίτησή της, τί- νεται έκτός Διαγωνισμού. Κι' ό Πί- νκας τών Βραβείων θάλλαξει έτσι:

ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Τσοούχτρα κός Διαγωνισμού Άττική Αόγη.) ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΡΑΒΕΙΟΝ: Άγνή Ψυχούλα. — Αύρούλα.

Οί άλλοι μένουν εκεί που είναι. άει κι' αυτό!

Έλαβα, Πίμμαν, και τά και- ρία που μου έστειλες. Άλλά ό- για τη Σελίδα Συνεργασίας. Έσύ, αυτί μου, γράφεις και μεταφράζεις τό ώραία, που θάταν άδικία... ό τους άλλους, να πάνης τόπο ή Σελίδα. Όχι, αυτά που μου στείλες, όπως κι' άλλα σου ός τώ- ρα, θά δημοσιευθούν στην τακτική του φύλλου, άνάμεσα σ'α έρ- των συνεργατών.

Και τη δική σου έσοδεία έλαβα, άνθισπε. Άλλά δεν μου λές τί- να γιά τό διήγημα έκτεινο που γράφει πολύ τό μέτρο της Σε- τας. Όπως ήποτε, θά τό διαβά- αμα εύκαίρησθ και θά ιδώ άν- κρω γιά τό δημοσίευσω σ' άλλη- ση. Διάβασα, Σεφτέρη της Ήπει- λου, με συγκίνηση τήν περιπέτειά και τά όσα υποφέρετε και πέρα

οί Έλληνες, «δοποδυόμενοι σ' α- τό τό βάρβαρο λαό». Και παρακά- λεσα με τήν καρδιά μου τό Θεό να σάς προστατεύη και να σάς λυ- τρώνη...

ΨΥΧΑΡΗΣ

Αυτή τη στιγμή ήλθε από τό Πα- ρία ή είδηση του θανάτου ενός με- γάλου Έλληνα, του Γιάννη Ψυ- χάρη. Ποιος δεν γνωρίζει τόνομα του γλωσσολόγου αυτού και συγ- γραφέα, που έδειξε σ'α Έθνους τη γλώσσα του, τη ζωντανή του γλώ- σα, τήν εξασχμένη πρωτότερα και περιφρονημένη;... Άλλά οί πε- ρισσότεροι δεν ξέρουν παρά τόνομα του. Τό Έργο του, τό μεγάλο του Έργο, τό άγνωστο. Γι' αυτό θά σάς μιλήσω σ'α έρχόμενο δ κ. Φαίδων.

Τήν περασμένη έδομάδα μου έ- γραψαν άκόμα κι' οί έξής, στους όποιους ο χώρος δεν επιτρέπει να- παντήσω: Δ. Χ. Παπαϊωάννου (που είχε και τόσον καιρό να μου γράψη, αλλά ο Διαγωνισμός Φωτο- γραφίας τόν έκαμε να με ξαναθυ- μηθώ, προς μεγάλη μου χαρά), Έ- λεφαντίνη (για τό ζήτημα που με ρωτά, ή γνώμη μου είναι ότι ο έ- νικός πρέπει να προτιμάται), Λάου- ρα Λαπλάντ (που της έστειλα 15 τετράδια), Άνεμώνη του Βου- νου, Μοσχάνθη, Ρεταίνα, Νε- ραίδα του Γιαλού, Φόν Μπύ- λωφ, Δούλα (που τήν ευχαριστεί κι' ο Άνακας για τό γραμματικό της), Σαπουνόφουσα (τό βιβλίο αυτό — «Οί Θεότητες του Κοτύλου κι' άλλα διηγήματα» — τιμάται δρ. 25), Άνύτη (που της έστειλα κι' ότι έξήγησε), Νεοπτόλεμος, Έ- ξυπνη Γιατούλα, Παγωνάτος (ή προκήρυξη δεν λέγει τί είναι αυτός ο Διαγωνισμός Φωτογραφίας;), Ρύ- τιον, Βασίλειος Μακεδόνη, Κου- κλίτσα, Γαλάξιο, Αστέρη, Γλυ- κομήλητη, Ναυτάκι, Ρογήρος, Ατρώμητη Φοβητόσα, Νέμεσις, Μαύρος Κρίνος, Μοκκό, Για την Πατρίδα, Γελαστή Μικρού- λα, Πέτρος Ριονσαί, Φραγκί- σκος, Ριγολέττος, Άδρα του Πα- γασητικού, Άνουβις, Μισσου- κό, Φοιτητάκι, Κάμεν Σόλβα και άλλοι, και άλλοι άμειρητοι. Για μερικά πιο σπουδαία που μου γράφουν μερικοί, ίσως μπορούσω να πω δυό λόγια σ'α έρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορίπτονται: «Τά κόμματα» του Νεκρού Ό- νείρου. Έκφράσεις υπερβολικές και ψευτικές. Επιπλέον ή τελευταία στροφή είναι χωρίς κανένα ρυθμό. — Τό ναυτοπούλο» της Κυρά Φρο- σύνης. Άντιγράφω εδώ τήν πρώτη ώραία στροφή του: «Ό άερας φυσάει κι' ή βαρκούλα πατά κι' ένας ναύτης στην πρύμη σιγανά τραγουδά.

Τί καλά, αν ήταν ως τό τέλος έ- ται μουσικό κι' αληθινό! Άλλά οί άλλες στροφές είναι χωρίς κανένα μέτρο κι' οί έκφράσεις χαλόν και γίνονται άντιποιητικές. Σ' ένα ποίη- μα δέ λένε λ. χ. «ό άρας στή συμφωνία μετέχει». — «Ό άνα βασι- λεύει ο ήλιος...» της Άμαρυν-

λίδος. Είναι σωστό διήγημα, άρκε- τά καλογραμμένο. Δεν τό άπορί- πτω, αλλά παρακαλώ τη φίλη μου να τό συντομέψει, εν άνάγκη να του κόψει μερικές σκηνές, ώστε να χωράει στη Σελίδα, και τότε να μου τό ξαναστέλνει. — «Σαν τί να λέν» του Σόβουελ. Θέλει διόρθωμα ή τρίτη στροφή, γιατί δεν έξεί κανείς τί θέλει να πεί. Οί άλλες δύο στροφές είναι καλές. — Ένας μακρυνός περίπατος» της Δανάτας. Κοινή περιγραφή γνωστών πραγ- μάτων. Άν είχε τουλάχιστο μιá ιδιαίτερη εικόνα ή μιá ιδιαίτερη πε- ριγραφική ζωηρότητα. Ή φίλη μου άς μου στείλει τίποτε γραμμένο με περισσότερη όρεξη, με διάθεση. — «Τ' άποτελέσματα των διαγωνι- σμών» του Βίσμαρκ. Είναι σχολα- στική ή γλώσσα του και κοινάτα- τε τό νοήματά του. — «Στη σελίδα μας» του Έθνικού Ύμνου. Είναι πολύ καλή και πρωτότυπη ιδέα. — «Σε τό γράφι όμως στη γλώσσα του περιοδικού μας και άς μου τό ξαναστέλνει. — Και όμως, είναι α- λήθεια» της Ίνας Τίνας. Πολύ καλό πράγμα και συχνές αναπα- λήψεις. — «Τραγουδι» της Εύας. Κοινό και αυτό και χωρίς μέτρο σ' όλους τους στίχους του. — Συμ- φωνητικό» του ΓειάΣΑΣ. Έχει κάποιο χιούμορ. Άλλά τόση πολυ- λογία και μάλιστα σ'α έζηρό αυτό ύφος τών νομικών, του άφαιρεί κάθε λογοτεχνική αξία. — «Ή πεθαμένη μάννα» του Ίδιου. Δεν έχει τό ποίημα αυτό τόν τόνο και τη σε- μνότητα που θά ταίριαζε σε μιá πεθαμένη μάννα. Συνιστώ σ'α φί- λο μου, αν θέλη να μ'η κατα- στρέψει τήν κλίση του να γρά- φει σ'α έξής άπλά και με τήν καρ- διά του. Να μή κυνηγά λέξεις υπερ-βολικές και σπάνιες, που δεν είναι ποτέ κυριολεκτικές. Ένωσ'α τό «καρδιοσφύχτα», «αγισμό», «βα- σανίστρα» και άλλα τέτοια. Τό «Ζητιάνος της φίλας» βέβαια δεν είναι κατάλληλο γιά τη Σελίδα μας. — «Άβε Μαρία» της Βαλέν- τιας. υπερβολική πολυλογία, γιά να περιγράψει κάτι τό κοινό. — Θά έξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Όδέν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή άνα- νεύεται. Άν δεν συνοδεύεται υπό τού δι- καιοπάτος δρ. 10. — Τα έγκρινόμενα ή άνανεούμενα ίσχύουν μέχρι της 30 Νοεμ- βρίου 1929. Όσα συνοδεύονται από Α, άνήκουν εις άγρία και όσα από Κ, εις κρι- τεία.

Νέα Ψευδώνυμα: Άπόρητος Ποδοσφαιριστής, ά. (11; ε;) Ζωή - Χαρά, ά. (ε), Μελαχροίνουλα, κ. (ΚΒ).

Ή Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους της: Β. Β. (έχει καλώς τετράδια έστειλα έξη), Τρομερόν (έλαβα όσα μου έστειλες και θά τά διαβάσω με τη σειρά τους), Συμ- νωτάκι (έλαβα) έλπίζω να μην άργήσης πάλι τόσο να μου ξανα- γράψης), Στρατήν (τό διάβασα α- τό τό άρρω, αλλά μου φάνηκε υπερβολικό) δχι, δεν έφθάσαμε ως έκεί...), Μη έχοντα όνομα (ά- πλουστατα: τόσο ο Πίμμαν, όσο και ο συνεργάτης του άλλου έκεί- νου περιοδικού, πήραν αυτό τό Πα-

χνίδι από τό ίδιο ξένο περιοδικό) δεν είχαν τό δικαίωμα: ή έπρεπε... να ρωτήσουν πρώτα ο ένας τόν άλ- λον;...), Ελιούδαν (ναί), Ε- Φιλίππην (έλαβα 5 φωτογρ.), Πε- ρακτήριον (έλαβα), Φλογίσαν (έγώ, παιδί μου, δεν μπορώ φρόντι- ος μόνη σου), Έρμο, Άκρογιάλι (έλαβα, εύχαριστώ. έστειλα όκτώ τετράδια), Νίκον Κυριαζίδην (τό ψευδώνυμο που θέλεις είναι έλευ- θερο) στείλε λοιπόν 10 δραχμές να σου τό έγκρίνω, αλλά να μου τό ξαναγράψης), Σπόρτομαν (μετά χαράς!), Έρηνον του Μαράδω- νος (έλαβα, εύχαριστώ), Ντάνην Καρ- βελά (χαίρω πολύ, ναί, τό έρχό- μενο να πάρος και ψευδώνυμο), Πάνθειαν Άβραδάτου (τά έλαβα όλα), Έλένην Σταυρινού (οί λύ- σεις γράφονται σε χαρτί έπίτηδες, που πωλείται σ'α γραφεύ μου), Άρχοντοπούλαν (έστειλα 4 φακ. λυσοέχαρτο και 23 + 2 τετράδ.), Τελέσιλλαν, Σουνιάδα Άθηνών, Δύαν Μάρα κτλ. κτλ.

Γαλανήν Σημείαν, Αστέρη του Πόντου, Όρφέα, Έγγλεζί- τοαν, Νίκη-Αόαν, Α, Πουλά- κην (έστειλα).

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά τήν 20 Σεπτεμβρίου, θ' άπαντήσω σ'α έρχόμενο.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άπό τούς εν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τό ταχυδρομικό του Έσωτερικού και ο δεύτερος του Έξωτερικού.

Ό Άγγελος της Αγάπης, (με 60 εικόνες) δρ. 35 (10 και 12).

Ή Άδελφούλα μου, μυθι- στόρημα Γ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20, (5,50 και 7,50).

Ή Επιστολή εις τήν ζωήν, υπό Άγγέλου Κασιόνη, δρ. 8, (1 και 2).

Ή Εύτυχία, υπό Άγγέλου Κασιόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Τό Όμμα του Φθόγου, (με 20 εικόνες) δρ. 30, (6 και 9).

Μιά φορά κι' έναν καιρό, Αμνησία Παπαμυδιά, Τόμος Α'. Συλλογή Γεωργίας Ταρ- σούλη, Άδετο δρ. 40. Δεμένο δρ. 50, (9,50 και 11,50).

Παιδικόν Θεάτρον, Γρ. Σε- νοπούλου, δι' έφορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 17, (5,50 και 7,50). Β' Τόμος δρ. 17, (5,50 και 7,50).

Παιδικόν Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5, (1 και 2).

Πράς ο Νίκιου, (με 24 ει- κόνες) δρ. 30, (7 και 9,50).

Ό Πυρετοπάλης, (με 24 ει- κόνες) δρ. 30, (6 και 9,50).

Υπέδ Πατρίδος, (με 24 ει- κόνες) δρ. 30, (7 και 9,50).

